Azg
armenian daily

11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1996 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 3 (1009)

Քրիստոֆերը ժամանել է Իսրայել՝ «վճռական» բանակցությունների

10 ՅՈՒՆՎԱՐ. ԼՈՅՍԱՆ ՏԱՊԱՆ-ՕՐԱ: Չորեքշաբթի օրը ԱՄՆ-ի ոտեստարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը ժամանել է Իսրայել, որը Կենտրոնական Արևելքի երկրներ նրա կատարելիք մաքոքային առաքելության առաջին երկիրն է: Իսրայելի պաշտոնյաների բնորոշմամբ դա «վճռական» դեր կկատարի Սիրիայի հետ խաղաղարար բանակցությունների վարման գործում: Քրիստոֆերը մեկնել է տարածաշրջան՝ օգտագործելու այն առաջընթացը, որը ձեռք էր բերվել Իսրայելի, Սիրիայի եւ ԱՄՆ-ի դիվանագետների 6 օրյա բանակցությունների ընթացքում, որը տեղի է ունեցել Մերիլենդ նահանգում, Վաշինգտոնից 100 կմ հեռավորության վրա գտնվող մի վայրում: Հաղորդվել է, որ իսրայելա-սիրիական ուղղակի բանակցությունները կվերսկսվեն ԱՄՆ-ում ամսվա վերջին եւ այս անգամ հատատատուտ կորոշվեն այս երկու երկրների միջեւ սահմանները: Իր ժամանումից հետո Քրիստոֆերը մեկնել է երուսաղեմ՝ Պերեսի հետ հանդիպելու: Այս երկուսը այնուհետեւ ուղղաթիռով կմեկնեն Գալիլյան ծովի ափին գտնվող Տիբերիաս քաղաք՝ Հորդանանի թագավոր Հուսեյնի հետ հանդիպելու համար, որի ընթացքում կքննարկվեն իսրայելա-հորդանանյան հարաբերությունների մի քանի հարցեր, ներառյալ նաեւ ջրի հետ կապված խնդիրներ: Հուսեյն թագավորի՝ Իսրայել կատարելիք այս առաջին ոտաստանական այցին նախորդել են անվտանգության անհախսադեղ միջոցառումներ: ■

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանը հարգում է Ֆրանսուա Միտերանի հիշատակը

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը մեկնեց Փարիզ

Հունվարի 10-ին Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունում սգո մատյան դրվել՝ ի հիշատակ այդ երկրի նախկին նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի, որն իր մահկանացուն է կնքել երեքշաբթի օրը Փարիզում:

Դեսպանատան երկրորդ հարկի սրահը սգո հարդարանքի մեջ է: Թավշյա ցցակի դիմաքարը՝ սգո երշանակի ճեղքը, այստեղ դրված է սգո մատյանը:

Դեսպանություն այցելեցին ու Ֆրանսիայի դեսպան Ֆրանս դը Հարթինգին ցավակցություն հայտնեցին ՀՀ Աժ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Վահան Փափազյանը: Ֆրանսիայի դեսպանությունն այցելեցին նաեւ Հայաստանի նախարարներ, Աժ պատգամավորներ, հասարակայնության ներկայացուցիչներ, քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարներ, այդ թվում՝ ՀՈԱԿ պատվիրակությունը, հանդիսությունում հավատարմագրված օտարերկրյա դեսպանությունների ղեկավարներ:

Սգո մատյանում գրառում է անում ՀՈԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը

Նախկին Ֆրանսուա Միտերանի հուղարկավորության հետ կապված սգո միջոցառումներին: Օդանավակայանում նախագահին ցավակցություն հայտնեց իրեն ճանաչարհողների մեջ գտնվող Հայաստանում Ֆրանսիայի արտակարգ ու լիազոր դեսպան Ֆրանս դը Հարթինգին: ■

ԱՀԱՔԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Չեչենները Ղզլարում ազատ արձակեցին 2000-ից ավելի պատանդների

Երգինը ապառնաց գրոհայիններին

ԳԱԳԻԿ ԲՈՒԼՂԱՐԱՐՅԱՆ

Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների տվյալների համաձայն, մինչեւ գրոհայինների առաջին խումբը Դուդաեւի իշխանության օրոք Գուդերմեսի ՊԱԿ-ի բաժնի ոչ Սուլթան Գելիսանովի ղեկավարությամբ վաղորդ Ղզլար էր ներթափանցել փոքր խմբերով, իսկ երեքշաբթի վաղ առավոտյան հաղթի ծայրամասում նրանց էր միացել Սալման Ռադուեւ իր գրոհայիններով, որոնք հաղթ էին մտել ավտոբուսներով եւ բեռնատար «Կամազ» ավտոմեքենաներով: Նրանց կողմից ձեռնարկված գործողության հետեւանքով հաղթի օդանավակայանում ոչնչացվեց 2 ուղղաթիռ: Ռադուեւը զանգվածային լրատվական միջոցների աշխատակիցներին հայտնեց, որ չեչենական կողմը տեղեկություններ էր ստացել, թե Ղզլարի օդանավակայանում ոչոք է վայրէջք կատարելիս Ռուսաստանի Դաշնության հատուկ ոստիկանական զորքերի համար նախատեսված զենքով բարձած մարտական 8 ուղղաթիռներ եւ նոթատակ էր հետաքրքրում գտնել այն: Մարտական միջոցառումից հետո նրանք հաղթային հիվանդանոցում ոստիկան 2000-ից ավելի պատանդների, դրա դիմաց դաղստանյան իշխանությունները գրոհայիններին տրամադրեցին 11 ավտոբուս եւ 2 բեռնատար ավտոմեքենա Ղզլարից հեռանալու համար:

Տես էջ 8

ԿՈՐԳԱԿՈՐՈՒՄ

Նախատեսվում է ԼՂՀ ուղարկել 4 հազար զինվոր

Ըստ ԵԱՀԿ-ի՝ ԼՂՀ-ն կստանա ինքնավարություն եւ ՀՀ-ին կկապվի ցամաքային ճանապարհով

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Եվրոպայի անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպության խոսնակը հայտարարել է, որ այժմ բննության է առնվում 1996 թվականին Լեռնային Ղարաբաղում խաղաղապահ ուժեր գործադրելու խնդիրը: Մոտ ժամանակներս Մինսկում կայանալիք նիստում վերջնական որոշում կկայացվի: Ռուսաստանը պատրաստակամություն է հայտնել աղախնովել խաղաղապահ 4000 զինվորների կնոջ. Ավստրիան պատրաստ է օգնել Ղարաբաղ գործուղվող ուժերի խնդրում:

Ըստ խոսնակի, վերջիններս հսկելու են Հայաստան-Ադրբեջան խաղաղության պայմանագրի գործադրումը: Բացի այդ, տեղեկացվում է այն մասին, որ ԵԱՀԿ-ի առաջարկած խաղաղության նախագծի հիման վրա Լեռնային Ղարաբաղը ստանալու է ինքնավարություն եւ Հայաստանի հետ կապվելու է ցամաքային ճանապարհով: Հարկ է նկատել, որ վերոհիշյալ հակամարտության կողմեր են ներկայացվում Հայաստանն ու Ադրբեջանը, մոռացության մատնելով այն փաստը, որ Ղարաբաղն արդեն ճանաչվել է իբրեւ հակամարտող կողմ: ■

ԱՄՆ-ը բոլոր հետ ուզի է գալիս

10 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԼՈՅՍԱՆ ՏԱՊԱՆ, AFP. ԱՄՆ-ի արեւելյան մասում, որտեղ անցել է վերջին 70 տարվա ամենադաժան ձնաբուքը, ասիճանաբար բացվում են հիմնական մայրուղիները եւ օդանավակայանները, սակայն կառավարական աշխատողներն արդեն երրորդ օրն է, որ տիպված դուրս չեն գալիս աշխատանքի: Շնաբքի պատճառով զոհվել է 63 մարդ, որոնց մեծ մասը՝ ճանապարհային դժբախտություններում, իսկ մի քանի մասն էլ՝ արտի ճոպաններից, երբ բահով իրենց հանար ճանապարհ էին մաքրում: Փրկարար ուղղաթիռները ուսելիք եւ ծածկոցներ են նետել վիրջինիա նահանգի Շենանդոա լեռնային գյուղում ձյուների մեջ մնացած երեք խումբ մարդկանց: Նոր ձյուն է տեղացել վաշինգտոնում կեսօրին՝ մի նոր շերտ ավելացնելով 45 սմ-ոց ձյան ծածկոցին: Խոշոր ճանապարհներ արդեն բացվել են երթեւեկության համար, բայց շատ երկրորդական ճանապարհներ դեռեւս ծածկված են ձյան հաստ շերտով: Նյու Յորքի ֆինանսական շուկաները մեկօրյա խափանումից հետո նորմալ են գործում: Երկօրյա կաթվածից հետո վերականգնվել է փոստի աշխատանքը:

ՆԻԿՈՍԻԱ

Եվրոսոցիալիստները հսկում են Թուրքիային

ՏՈՐՍՅ ՏԵՐ-ԲԱՐՍՈՒՂ
Նիկոսիա, 10 հունվար

Եվրախորհրդարանի սոցիալիստական խմբակցությունը ուշադիր հետեւելու է Եվրոպայի մաքսային միությանը անդամակցելու առթիվ Թուրքիայի ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքին, հայտարարեց այսօր Եվրախորհրդարանի սոցիալիստների խմբակցության նախագահ, բրիտանացի Պոլին Գրինը: «Մեր խմբակցությանը հատկապես հետաքրքրում է այն, թե ինչպես է Թուրքիան կատարում իր հանձնառությունները մարդու իրավունքների հարգման, ռազմավարական բարեփոխումների ընթացքի, ինչպես նաեւ Կիպրոսի հանրաքվեության նկատմամբ», ասաց Պոլին Գրինը, որ եւրոպական սոցիալիստական այլ կուսակցությունների ներկայացուցիչների հետ օրերս Կիպրոսում է գտնվում տեղի սոցիալիստական «Էդեկ» կուսակցության հրավիրած խորհրդաժողովին մասնակցելու:

Խորհրդաժողովում ամենայն խստությամբ արծարծվեց Եվրամիության անդամության թեկնածու Կիպրոսի կացությունը, մասնավորապես թուրքական զորքերը նրա տարածքի 37 տոկոսի: 1974 թ. էր, որ թուրքական զորքերը գրավեց Կիպրոսի հյուսիսային մասը, որտեղ թուրք կիպրոսցիներն Ռաուֆ Դենքթաշի գլխավորությամբ իրենց հայտարարեցին «Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետություն». Անցյալից այնտեղ բերելով շուրջ 45 հազար թուրքերի, որոնք ներկայումս բնակվում են 200 հազար թուրք կիպրոսցիների բնակարաններում: Կիպրոսի այդ մասերում ներկայումս տեղակայված է 35 հազար թուրքական զորք:

Թուրքիա. Էրբաքանը կազմում է նոր կառավարություն

10 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԼՈՅՍԱՆ ՏԱՊԱՆ. Թուրքիայի նորընտիր վարչապետ Նեջմեթին Էրբաքանը այսօր սկսեց նոր կառավարություն կազմելու աշխատանքը: Սա կայն, որոշ վերլուծողների կարծիքով, Էրբաքանի ղեկավարած «Բարեփոխումների» կուսակցության անորոշ, ծայրահեղական ու հաճախ հակասական խաղաքաղաքականությունը ավելի շուտ կգրկի նրան որեւէ կուսակցության հետ կոալիցիա կազմելու հնարավորությունից: 550 տեղանոց Ազգային ժողովում Էրբաքանի 158 տեղ գրաված կուսակցությունը ոչինչ ստիպված լինի կոալիցիա կազմել որեւէ կուսակցության հետ, եթե նորընտիր վարչապետը մտադրված է իրականացնել իր խաղաքաղաքականությունը: Սակայն 3 հիմնական հաղթական շարժումները, որոնք տեղեր են ստացել Թուրքիայի խորհրդարանում, այդ թվում նաեւ խորհրդարանում գրաղեցրած տեղերի թվով երկրորդ կուսակցությունը՝ «Ճշմարիտ ուղին» (135 տեղ), որի առաջնորդն է Մասսու Չիլլերը, բացառեցին իսլամականների հետ դաշինք կազմելու որեւէ հնարավորություն: Միակ կուսակցությունը, որը չի բացառում «Բարեփոխության» հետ սերտ դաշինք ստեղծելու հավանականությունը, «Հայրենիք» կուսակցությունն է, թեեւ վերլուծողները գտնում են, որ Էրբաքանի ծրագրի որոշ կետերը ոչ մի գործընկեր չեն ընդունի: Ինչ վերաբերում է Թուրքիայի հիմնական ներքին հիմնախնդրին՝ իրական անջատողականությունը, առայժմ այս հարցում էլ Էրբաքանի դիրքորոշումն անորոշ է մնում: Հստակորեն չի ուրվագծվում Թուրքիայի նոր վարչապետի նաեւ տնտեսական քաղաքական գիծը, եւ «Հայրենիք» կուսակցությունն ասել է, թեեւ հարցազրույցներ տվող մի քանի անդամներ

ԱԶԳ

տեղական

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ

Բանակցություններ տնտեսական բարեփոխումների իրականացման վարկի շուրջ

Հունվարի 15-ին Վաշինգտոնում կսկսվեն բանակցություններ Հայաստանի Հանրապետության կառուցվածքային բարեփոխումների համար հատկացվելիք վարկի շուրջ: Դրան էր նվիրված երեկ Հայաստանում Համաշխարհային բանկի ներկայացուցիչ Վահրամ Ներսիսյանցի հրավիրած մամլո ասուլիսը: Սա շարունակություն է կայունացման ծրագրի, որի համար Համաշխարհային բանկը տրամադրել էր 60 մլն ԱՄՆ դոլար: Այս անգամ կտրվի 65 մլն դոլարի վարկ, որից 5 մլն-ը նախատեսված է տնտեսական օգնության համար, իսկ 60 մլն-ը կմտնի դրամաշնորհ: Տնտեսական օգնությանն ուղղված են սեփականաշնորհման ընթացքում գտնվող հիմնարկ-ձեռնարկությունների լուծարմանը, այդ գործընթացի կազմակերպմանը եւ «մոդելի համար բարեհաջող ու հասկանալի դարձնելուն»: 5 միլիոնից մաս կհատկացվի նաեւ խոշոր բանկերին սնանկացման խնդրին ծանոթացնելուն: Տնտեսական օգնությունը կօժանդակի արժեթղթերի շուկայի ձեւավորմանը, ֆինանսական սեկտորի միավորմանը կամ «վերածեւակերպմանը» արեւմտյան համակարգին համապատասխան»: Միջոցներ կհատկացվեն կառավարության համար անհրաժեշտ որակի կադրեր դաստիարակելուն, միաժամանակ կազմը կրճատելուն: 5 միլիոնի սահմաններում կանցկացվի մասնաբնային աշխատակազմի ուսուցում, հակամենաշնորհային գործունեության կադրերի դաստիարակում:

Պետբյուջեի դեպքում ծածկելուն ուղղված 60 մլն դոլարը կնպաստակամոլի անդաստության եւ անդամալով խոցերին օժանդակելուն, ինչպես նաեւ մասնավոր սեկտորի սեփականաշնորհման ընթացքում տարադրամ առաջարկելուն: Հատուկ ծրագրեր են մշակվելու երեխաների համար: Վարկը կլինի անտոկոս, 35 տարով: Մինչ օրս Համաշխարհային բանկը Հայաստանին է հատկացրել 200 մլն ԱՄՆ դոլարի այդպիսի վարկեր: Առաջարկում են լուսաբանիչներին մասնակից դարձնել ծրագրերի մշակման եւ ի կատար ածման աշխատանքներին:

Պրն Ներսիսյանցի հետ Վաշինգտոն մեկնեցին ՀՀ Ազգային ճեմարան Ա. Անդրեասյանը, ֆինանսների նախարար Լ. Բարխուդարյանը, ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Բ. Աստրյանը:

ԼՈՒԻԶ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Ա. Արծրունին հայտարարում է, որ համակարգչից տրված փաստաթղթերն իրեն չեն պատկանում

Աղբարկման դրսից համակարգիչների չկնքված լինելը, ինչպես նաեւ գնելուց առաջ համակարգում եղած տեղեկատվությունը մեկ այլ համակարգիչ տեղափոխելը անբարենպաստ Արծրունուն թույլ են տալիս հերքելու իրեն վերագրվող մի շարք փաստաթղթերի իսկությունը, որոնք, ըստ «Լեռ» գործի նյութերի, դուրս են բերված «Լեռ» մակնիշի նրա համակարգչից: Ձնումը կատարած համակարգչային մասնագետի հետ երեկ շարունակելով իր դատաբանությունները, նա անընդունելի համարեց այն փաստը, որ գնումը կատարել են ոչ թե իր համակարգչի վրա, այլ միայն տեղափոխելուց հետո: Նրա կարծիքով նման աշխատանքը «ինքնամաքրումներն իրար խառնելու միտումով» է բերվել, բեղեռնը հարցաքննողի տեղեկությամբ դա զուտ ապահովության նպատակով է արվել: Նիստի ընթացքում հանախոսի իր անհասանելիությունը հայտնելով աշխատանային ընթացքի վերաբերյալ, Ա. Արծրունին հանդես եկավ մի քանի հայտարարություններով: Դրանցից մեկում նա մասնավորապես ասաց, թե այդ փոխադրումը նրանցում «փոխխոսություններ կատարելու հնարավորություն է բնծեռել սկսած օգտագործման դրսից մինչեւ գնումի ավարտը»: Ապա շարունակեց «հասակ չէ, թե դեկտեմբերի 3-5-ը ինչ է կատարվել համակարգչի հետ, որովհետեւ դրանք խուզարկության դրսից կնքված չեն եղել: Հասակ չէ նաեւ, թե ինչ կար նրանց աշխատանքային համակարգում»:

Տեղափոխման դրդապատճառը հնարավոր համարելով նոր ֆայլերի ի հայտ գալը, նա հայտնեց, թե ծանոթ չէ «Լեռ» համակարգչից դուրս եկած այն բոլոր տրված էջերին, որոնք իր անձնական բիզնեսին չեն վերաբերվում: «Հայտարարում եմ, որ «Դրոյի» կամ այլ հանցագործության հետ կապված ոչ «Լեռից» դուրս եկած որեւէ տրված էջ կամ անձնական գրառում ինձ չեն դատապարտում եւ ես չեմ կարող կրել այդ ֆայլերի ստեղծող լինելու մեղադրանքը, մանավանդ, ինչպես ասաց դրն մասնագետը, միտ չէ հնարավոր է հետին թվով ֆայլեր փոփոխելը»:

Նման հետաքրքրության գալու համար Ա. Արծրունին հիմք էր ընդունում նաեւ 1993-ին հանրապետության իշխանությունների թեթեւ ձեռքով իրավական դաշտի իսպառ բացակայության դայմաններում իրականացվեց լայնածավալ մի արշավանք ընդդեմ նոր ձեւավորվող մասնավոր ձեռներեցության եւ ազատ արտադրության: Տնտեսության մոնոդոլիզացիայի հետեւանքով ամենի հետ միասին առկախվեց նաեւ տարբեր բանկերի եւ այլ ֆինանսատափույթ լուծում. այսօր արեն 1996-ն է, սակայն արմատական ոչ մի տեղաշարժ: Ինչեւէ:

Տվյալ նյութի նպատակն է բացահայտել այն անօրինականությունները, որոնք թույլ են տալիս մեր ձեռներեցների նկատմամբ մեր իսկ օրինապահ մարմինների աշխատակիցները: Ամենեւին էլ միտում չկա դատապարտել կամ դատապարտել «բարիկադների» մնանք մեղադրանքները գնահատելուց, խանգի դա դատարանի իրազեկության խնդիրն է: Սակայն նշենք, որ Ալբերտ Սիմոնյանից (իր իսկ հավաստմամբ) արդեն դատաժխցում ազատ արձակելու խոստումով դա հանչվել է նախ 1 մլն ԱՄՆ դոլար, իսկ ապա «ազատության» գինը ի չեղվել է մինչեւ 500 հազար ԱՄՆ դոլարի: 1994-95-ի ձմռանը 54 տարեկան բանկիրին, որն, ընդ որում, ուներ բազմաթիվ քրոնիկական հիվանդություններ, անվերջ նվաստացնում են եւ սրբեսային վիճակում դարատարում տալ ցուցմունքներ «Արմենիա» բանկի վերաբերյալ: Նշենք նաեւ, որ Ալբերտ Սիմոնյանը որդես բանկիր հայտնի էր նաեւ ՌԴ-ում, եւ ձերբակալման դահին հենց նրա թեկնածությունը դրվեց Ռուսաստանի խոշորագույն բանկերից մեկի կառավարիչ լինելու համար: Առգրավված է Ալբերտ Սիմոնյանի քրոջ,որդիների, նախկին կնոջ անձնական ունեցվածքը, նույնիսկ հարսի օժիտը եւ այլն: Հայտնի չէ, թե որտեղ եւ ում գրպանում են փոխադրել դարոն Սիմոնյանից եւ իր մերձավորներից առգրավված անշարժ ու շարժունակ գույքի վաճառից գոյացած գումարները:

Ուրբաթ օրը ՀՀ Գերագույն դատարանում կշարունակվի «Արմենիա» բանկի աշխատակազմի հանդեպ հարուցված գործի լսումը: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, հունվարի 8-ին հնչած մեղադրականը ենթադրում է դատապարտել «Արմենիայի» հիմնադրին 12 տարվա ազատազրկման, իսկ նրա եւ բանկի մյուս աշխատակիցներից առգրավված գույքը վերադարձնել... դեբբյուջե: Նման մեղադրականը մեծ զայրույթ դատճառելով տուժած ավանդատուներին, նրանց կրկին դուրս բերեց փողոց: Ավանդատուների շահերի հասարակական դատասդան Արմենուհի Ղազարյանի համոզմամբ, «մեղավորները» ոչ թե ամբաստանյալներն են, այլ ՀՀ ԿԲ-ն, որը եւ հափշտակել է ավանդատուների փողերը»: Իսկ Ալբերտ Սիմոնյանի հավաստմամբ, «իմ օրինակը բնորոշ է ներկայիս Հայաստանի համար եւ տալիս է հստակ դատկերացում հայ անձի դատասդանվածության մասին: Բացի այդ այն վկայում է իրավական դաշտի բացակայության մասին, հատկապես իրավաբանական եւ ֆիզիկական այն անձանց համար, որոնք մեզանում գործում են տուկայական հարաբերությունների ոլորտում»:

Ա.Դ.

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏ

Դաշտանվա՞ծ են արդյոք հայաստանցի ձեռներեցները...

1993-ին հանրապետության իշխանությունների թեթեւ ձեռքով իրավական դաշտի իսպառ բացակայության դայմաններում իրականացվեց լայնածավալ մի արշավանք ընդդեմ նոր ձեւավորվող մասնավոր ձեռներեցության եւ ազատ արտադրության: Տնտեսության մոնոդոլիզացիայի հետեւանքով ամենի հետ միասին առկախվեց նաեւ տարբեր բանկերի եւ այլ ֆինանսատափույթ լուծում. այսօր արեն 1996-ն է, սակայն արմատական ոչ մի տեղաշարժ: Ինչեւէ:

Տվյալ նյութի նպատակն է բացահայտել այն անօրինականությունները, որոնք թույլ են տալիս մեր ձեռներեցների նկատմամբ մեր իսկ օրինապահ մարմինների աշխատակիցները: Ամենեւին էլ միտում չկա դատապարտել կամ դատապարտել «բարիկադների» մասնակիցներին: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, հունվարի 8-ին հնչած մեղադրականը ենթադրում է դատապարտել «Արմենիայի» հիմնադրին 12 տարվա ազատազրկման, իսկ նրա եւ բանկի մյուս աշխատակիցներից առգրավված գույքը վերադարձնել... դեբբյուջե: Նման մեղադրականը մեծ զայրույթ դատճառելով տուժած ավանդատուներին, նրանց կրկին դուրս բերեց փողոց: Ավանդատուների շահերի հասարակական դատասդան Արմենուհի Ղազարյանի համոզմամբ, «մեղավորները» ոչ թե ամբաստանյալներն են, այլ ՀՀ ԿԲ-ն, որը եւ հափշտակել է ավանդատուների փողերը»: Իսկ Ալբերտ Սիմոնյանի հավաստմամբ, «իմ օրինակը բնորոշ է ներկայիս Հայաստանի համար եւ տալիս է հստակ դատկերացում հայ անձի դատասդանվածության մասին: Բացի այդ այն վկայում է իրավական դաշտի բացակայության մասին, հատկապես իրավաբանական եւ ֆիզիկական այն անձանց համար, որոնք մեզանում գործում են տուկայական հարաբերությունների ոլորտում»:

Ա.Դ.

Ժամանակն է, որ բնակիչները ստեղծեն էլեկտրաստասարկող կազմակերպություններ

Հունվարի 9-ին ՀՀ էներգետիկայի նախարար Գագիկ Մարտիրոսյանը անց կացրել է խորհրդակցություններ, որոնց մասնակցել են հանրապետության առանձին էլեկտրական էլեկտրացանցային ձեռնարկությունների դատասխանատու աշխատակիցներ: Քննարկվել են էլեկտրամատակարարման բարելավման եւ իրացման հարցեր: Խոսք է գնացել այն մասին, որ Սեւան քաղաքը, որին սդասարկում է արեւելյան էլեկտրացանցային ձեռնարկությունը, դեկտեմբերին ունեցել է 18-24 ժամ էլեկտրամատակարարում, քանի որ այնտեղ վճարումները նույն ամսվա համար կազմել են 80-90 տոկոս: Այդուհանդերձ, նշվել է, որ քաղաքում էլեկտրամատակարարումն, ըստ առանձին բաղամասերի վճարումների ասդիճանի, կատարվել է հովհարային անջատումներով: Այն բաղամասերը, որոնք ունեցել են վճարումների 60 տոկոսից ցածր ցուցանիշ, ստացել են մինչեւ 4 ժամ էլեկտրական հոսանք: Սեւանի ավազանի էլեկտրացանցի դեբը նշել է, որ վճարումների ամենաբարձր ցուցանիշն ունեցել է Վարսեր գյուղը (ավելի քան 100 տոկոս), դրա համար էլ էլեկտրամատակարարումն այնտեղ եղել է շուրջդարյա: Լճաշեն, Ծովագյուղ, Սեմյոնով կա, Գեղամավան, Ծաղկունք, Դդմաշեն գյուղերը եւ Գագարին ավանը ցածր ցուցանիշ ունենալու դատճառով (20 տոկոս), ամբողջապես հոսանքազրկվել են: Թեեւ Ծննդյան տոների կապակցությամբ այս բնակավայրերն, այնուամենայնիվ, ստացել են էլեկտրական հոսանք: Նշվել է, որ, ցավոք, տեղի են ունեցել դեդքեր, երբ սդասողները փորձել են հաստիճարդար տեսնել էլեկտրացանցի դեկավարության հետ: Օրինակ, վերջերս Լճաշեն գյուղի բնակիչները էլեկտրական հոսանքի դիմաց չվճարելով հանդերձ, հարձակում են գործել Սեւանի ավազանի էլեկտրացանցի դեսի վրա, դահանջելով վերականգնել էլեկտրամատակարարումը: Մինչդեռ նրանց բացատրվել է, որ էլեկտրացանցն իր ներքին դարտավոր է ապահովել վճարումներն ըստ գլխամասային հաշվիչի: Չէ՞ որ այլապես կվատթարանա ամբողջ շրջանի, հետեւաբար նաեւ հանրապետության էլեկտրամատակարարումը, քանզի չի ապահովվի գազի անհրաժեշտ քանակությունը:

Ներկայումս հանրապետության շրջաններում գործում է էլեկտրամատակարարման դայմանագրային եղանակը: Ենթակայաններում տեղադրված են գլխամասային հաշվիչներ, որոնց ցուցանիշները դեսք է համադատասխանեն սդասողների անհատական հաշվիչների ցուցանիշներին: Էլեկտրամատակարկման գումարները գանձելու համար էլեկտրացանցը դայմանագրային կարգով աշխատանքի է ընդունում անհատների, որոնք բնակչության յուրաքանչյուր ամսվա մուծումները 100 տոկոսով հավաքելու դեդքում աշխատավարձ են ստանում հավաքած գումարի 12 տոկոսի չափով: Ցուցանիշը 60 տոկոսից ցածր լինելու դեդքում նրանք զրկվում են աշխատավարձից: Այս սկզբունքի շնորհիվ, օրինակ, Ադարանի շրջանում վերջերս բավականին բարելավվել է էլեկտրամատակարարումը: Գլխամասային հաշվիչ տեղադրելուց հետո շրջանի բնակիչները սկսել են խնայողաբար օգտագործել էլեկտրական հոսանքը: Եթե նախկինում սդասումն այնտեղ հասնում էր մինչեւ 10 մեգավատի, ապա այսօր 2 մեգավատից չի անցնում: Վճարումների շնորհիվ Ադարանում ներկայումս ցերեկային ժամերին ստանում են 11-12 ժամ էլեկտրաէներգիա: Նույնիսկ արտակարգ իրավիճակներում (գազի ծավալի նվազում, գազատարի դայթեցում, վթար եւ այլն), ադարանցիները 4-5 ժամ հոսանք են ստացել:

Ինչ վերաբերում է Երեւանին, ապա Գագիկ Մարտիրոսյանը խորհրդակցության ընթացքում այն համոզմունքն է հայտնել, որ ժամանակն է մայրաքաղաքում նույնպես գործի դնել էլեկտրասդասարկման դայմանագրային եղանակը: Նա նշել է, որ այդ հարցում առաջին հերթին նախաձեռնությունն դեսք է ցուցաբերեն բնակիչները: Նրանք բաղամասերում կարող են հրավիրել ժողովներ եւ ստեղծել էլեկտրասդասարկող կազմակերպություններ, ընտրել դեկավար կազմ: Այնուհետեւ գրանցվել դեսական ռեգիստրում, հաշիվ բացել բանկում, տեղադրել գլխամասային հաշվիչ եւ վճարումները կատարել ըստ այդ սարքի ցուցմունքի: Էլեկտրասդասարկող կազմակերպությունները էլեկտրաէներգիան բնակիչներին կվաճառեն դեսական սակագնով (12 դրամ), իսկ էլեկտրացանցից կգնեն մեծածախ (10-11 դրամ) գնով: Մեկ կամ երկու դրամները կազմակերպությունները կօգտագործեն սեփական տեխնիկական կարիքների համար:

ԳԱՌԻԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակչության 9 սարի
Գլխավոր եւ հիմնադիր
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբագիր
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Թելեր 562941, AT&T (37421) 151065,
e-mail INTERNET: arg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԲԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A.STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ սալոնները ՊՈՊԵԼ ՊԱԼԱՍԵՏՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթ
Յուրաքանչյուր «Ազգին» դատասխանատու է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Անդրկովկասում Մեծ Բրիտանիայի գործողություններն Արևմուտքի ծրագրի բաղկացուցիչներն են

Ի տարբերություն Գերմանիայի, որի արտաքին գործերի նախարարն Այտարկովկաս էր այցելել անցյալ տարվա դեկտեմբերի վերջին տասնօրյակին, Մեծ Բրիտանիան ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի անդամ չէ, եւ փաստորեն տարածաշրջանում Ղարաբաղյան ճգնաժամի առաջ կարգավորմանը նպաստելու իր հնարավորությունները խիստ սահմանափակ են: Դա մեծապես պայմանավորված է նրանով, որ անցած չորս տարիներին Մեծ Բրիտանիան տարածաշրջանում գործնականում միակողմանի հաղթականություն էր վարում բացահայտորեն ընդգծելով իր շահագրգռվածությունը առաջին հերթին նավթով հարուստ Ադրբեջանում իր դիրքերի ամրապնդմամբ: Նման հաղթականությունը բավական խիստ քննադատության էր ենթարկվում հենց Մեծ Բրիտանիայում եւ միայն անցյալ տարի տարածաշրջանում դիտվեցին առավել հավասարակշիռ հաղթականություն վարելու որոշ նախանշաններ, ինչն արտահայտվեց Հայաստանում անգլիական դեսպանատան բացմամբ: Ի տարբերություն «նավթային խաղերին» չմասնակցող Գերմանիայի, անգլիական «Բրիթիշ փեթրոլեումը» կասպիական նավթի արդյունահանման եւ փոխադրման միջազգային նավթային կոնսորցիումի «սիրտն ու հոգին» է: Եվ բնական է, որ Մեծ Բրիտանիան շահագրգռված է դարաբաղյան ճգնաժամի արագ կարգավորմամբ, որպեսզի որքան կարելի է արագ տնտեսական օգուտ քաղի կասպիական նավթի արդյունահանումից եւ փոխադրումից:

երկու դրույթներն էլ ամրագրված են ԵԱՀԿ համապատասխան փաստաթղթերում: Դա վերաբերում է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման հարցին: Սակայն, Մեծ Բրիտանիան ազդեցության իրական լծակներ ունի Ադրբեջանի ներկայիս կառավարության վրա եւ կարելի է ենթադրել, որ Մայքլ Ռիֆկինդին անհրաժեշտ էր ճշտել Հայաստանի դեկավարության դիրքորոշումը երկու հարցերի վերաբերյալ. ա) կասպիական նավթատար Հայաստանի տարածքով անցկացնելու հնարավորությունները, բ) Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորմանն առնչվող հարցեր: Երեւանի [illegible] ճշգրտումը Մ. [illegible] Ռիֆկինդին անհրաժեշտ է [illegible] վում իր գույքերի շեշտադրումները ճշտելու համար: Այսինքն տարածաշրջան կատարած այցելության գլխավոր նպատակը Բաքուն էր, որ, ինչպես ճշտվեց, Լոնդոնն ունի առաջնահերթ շահեր ու ճնշման լծակներ, ինչով եւ կարելի է բացատրել Մայքլ Ռիֆկինդի Հայաստան այցի կարճատեւությունը (նա Երեւանում գտնվեց մոտ 5 ժամ):

Կարելի է ենթադրել, որ ինչպես Ղարաբաղյան ճգնաժամի կարգավորման հարցում, այնպես էլ կասպիական նավթատարի անցկացման տեսանկյունից տարածաշրջանում Մեծ Բրիտանիայի գործողությունները Արեւմուտքի խոշորագույն ծրագրի բաղկացուցիչներն են, որ մշակվել է Վաշինգտոնում եւ իրականացվում է ինչպես ԱՄՆ-ի, այնպես էլ իր գործընկերների համատեղ ջանքերով: Ծրագրի ռազմավարական նպատակը տարածաշրջանից Ռուսաստանին դուրսմղելն է: Դատելով ըստ ամենայնի, ծրագրի իրականացումը որոշ սահմանափակումներ ունի ժամանակի տեսակետից: Չէ որ նախազգուշական ընտրություններից հետո Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը էլ ավելի դինամիկ եւ ագրեսիվ կդառնա, ինչն իսկույն եւեթ կդժվարացնի այդ ծրագրի իրականացումը: Միանգամայն հնարավոր է, որ այդ մեծ «դիվանագիտական խաղի» վարողներից մեկը Բենիյամին Նետանյահուն երկրների օրինակով մահապատիժ մտցնելու վերաբերյալ Ադրբեջանի, Հայաստանի եւ Թուրքիայի սկզբունքային դիրքորոշումներն է: Բացի այդ, ի տարբերություն նախորդ տարիների քաղաքականության, Վաշինգտոնում ավելի շատ հաշվի են առնում տարածաշրջանի առանձնահատկությունը, եւ տվյալ դեպքում ակտիվորեն գործում են նաեւ գործընկերների միջոցով, որոնք ի տարբերություն ԱՄՆ-ի լավ հարաբերությունների մեջ են Իրանի հետ: Միանգամայն հնարավոր է, որ Վաշինգտոնի հաջող քայլը կդնի Դեյրոնի կամ Մերիլենդի բանակցությունների համանմանությամբ ԱՄՆ-ում դարաբաղյան ճգնաժամի կարգավորման, ուղղությամբ բանակցություններ կազմակերպելու փորձը: Մոսկվան չի կարող կանգնեցվել ձեռք բերված հաջողությունների առաջ, բանզի հարկ կլինի նրան հերթական անգամ առաջարկել անխոս դերակատարություն ստանձնել բանակցություններում:

Թվում է, թե ենթադրվող այդ ծրագիրը հաջողության շանսեր ունի: Սակայն անհրաժեշտ է հավելել առնել, որ Այտարկովկասը ոչ Բոսնիա է եւ ոչ էլ Մերձավոր Արեւելք, որտեղ իրադարձությունների վրա ազդելու Մոսկվայի հնարավորությունները սահմանափակ են: Այտարկովկասը Ռուսաստանի ազդեցության ավանդական գոտին է, որ դրա հետ մեկտեղ, ի տարբերություն ԱՄՆ-ի եւ իր գործընկերների, տեղակայված են նրա զորքերը: Բնականաբար, միշտ հավանական է, որ Ռուսաստանն այս անգամ կհամաձայնի անխոս դերակատարություն հանձն առնել: Կարելի է ենթադրել, որ իր ռազմավարական նպատակների իրականացման հարցում Արեւմուտքն առավել մեծ խնդիրներ կունենա Հայաստանում: Դա կապված է մի շարք կարեւոր գործոնների հետ. ա) Հայաստանում առավել արդյունավետ է Ռուսաստանի ռազմական ներկայությունը: Չնայած գոյություն ունեցող խնդիրներին, հայ-ռուսական ռազմական համագործակցությունն ընդհանուր առմամբ հաջողություն է զարգանում: բ) Հայաստանի եւ Թուրքիայի (տարածաշրջանում ամերիկյան քաղաքականության գլխավոր դերակատարի) հարաբերությունները չնայած երկու երկրների միջեւ հանձախակի դարձած դիպվածներին, բավական լարված են մնում, եւ չնայած արեւմտյան առաջին հերթին ամերիկյան միջնորդների ջանքերին, հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը դեռեւս շատ է հեռու: գ) Հայաստանի բնակչության եւ դեկավարության գերակշռող մասը ի դեմս Թուրքիայի իրական սպառնալիք է տեսնում իր ազգային անվտանգության նկատմամբ, իսկ ի դեմս Ռուսաստանի հակառակը, իր ազգային անվտանգության երաշխավորին: դ) Երկրի արդյունաբերական խոշոր ձեռնարկությունների եւ էներգետիկ համալիրների գերակշռող մասը կրկին միջնորդների ջանքերին, հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը դեռեւս շատ է հեռու: գ) Հայաստանի բնակչության եւ դեկավարության գերակշռող մասը ի դեմս Թուրքիայի իրական սպառնալիք է տեսնում իր ազգային անվտանգության նկատմամբ, իսկ ի դեմս Ռուսաստանի հակառակը, իր ազգային անվտանգության երաշխավորին: դ) Երկրի արդյունաբերական խոշոր ձեռնարկությունների եւ էներգետիկ համալիրների գերակշռող մասը

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նախապատրաստվում է ԱՊՀ ղեկավարների հերթական հանդիպումը

ՍՈՉԻ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության Անկախ պետությունների համագործակցության հարցերի հանձնաժողովի առաջին նիստում փոխվարչապետ Ալեխսեյ Բոլշակովի նախագահությամբ կքննարկվեն ԱՊՀ-ի անդամ պետությունների եւ Ռուսաստանի համագործակցության բնագավառում ազգավարական կուրսի իրականացման խնդիրները եւ ԱՊՀ-ի երկրների պետությունների ու կառավարությունների ղեկավարների հանդիպման նախապատրաստման հարցերը, որը տեղի կունենա այս ամսին Ռուսաստանի մայրաքաղաքում: Այս մասին հայտնել է Ալեխսեյ Բոլշակովի մամուլի քարտուղար Էդուարդ Կուստալալը:

Նոյեմբերյան. Մահվան հանգամանքները պարզ չեն

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ. 1993 թ. դեկտեմբերին խորհրդավոր կերպով անհետացավ Պովեղ գյուղի բնակիչ Անդրուշ Գորգինյանը: 68 ամյա գյուղացին այդ օրը սովորականի նման խոշոր եղջերավոր անասուններ էր արածեցնում: Երեկոյան անասունը տուն վերադարձավ առանց տիրոջ: Նրա որոնում ներն արդյունք չտվեցին: Եւ ահա 2 տարի անց գյուղացիներից մեկը սահմանամերձ կկարտուս գյուղ հանդամասում գտել է նրա մարմնի մնացորդները: Հունվարի 3-ին կատարվել է հուղարկավորություն: Սակայն այդպես էլ չպարզեցին նրա մահվան հանգամանքները: Դա սովորա՞ն, թե՞ բռնությամբ պատճառված մահ էր: Հատկանշական է, որ մարմնի հագուստի մնացորդները ոչ թե պարզապես ընկած են եղել գետնի վրա, այլ ոչ խորը թաղված:

Բռնկվեց բենզալցման կրպակը

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջերս զանգվածային լրատվության միջոցներով հաճախակի են դարձել փողոցներում տեղակայված բենզալցման կրպակների վտանգավորության մասին հաղորդումները: Եւ ահա դրա առաջին հանդիսացավ հունվարի 10-ի դեպքը, երբ բռնկվեց Երեւանի ավտոկայանի հարեւանությամբ գտնվող բենզալցման կրպակը: Առավոտյան այնտեղ հրդեհ սկսվեց տարողությունները լիցքավորելուց անմիջապես հետո: հավանաբար, էլեկտրասալիկի հետ անզգույշ վարվելու հետեւանքով: Բարեբախտաբար վնասը եղավ միայն նյութական: Հնարավոր եղավ գործողության մեջ դնել կրպակում եղած կրակմարիչը, եւ միայն դեպքի վայր հասած հրշեջ ջոկատի ջանքերի շնորհիվ կանխվեց պայթյունը, որը կարող էր առավել խոշոր վնաս հասցնել շրջակայքին:

Մայրաքաղաքի տրանսպորտի փոխադրավարձերը չեն փոփոխվել

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ. Չնայած տարածված խոսակցություններին, մայրաքաղաքի հասարակական ավտոտրանսպորտի ուղեվարձերը չեն փոփոխվել: Հետաքրքիր է, սակայն Երեւանի տրանսպորտի վարչության պետ Ա. Գալստյանի, ասանձին երթուղիներում ուղեվարձի բարձրացումը վարորդների կամայականությունների հետեւանք է միայն: Մայրաքաղաքում էլեկտրատրանսպորտի ուղեվարձը մնում է 20, ավտոբուսներինը՝ 35 դրամ: Ըստ Ա. Գալստյանի, նշված կարգավորումը ստեղծվել է հանձնաժողով փոխադրավարձերի խախտման դեպքերը ուսումնասիրելու եւ միջոցներ ձեռնարկելու համար:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կայուն զարգացման հայեցակարգը եւ Հայաստանը

«Ազգն» իր ընթերցողներին արդեն ծանոթացրել է «կայուն զարգացման» տեսությանը, որն արդեն մի [illegible] ճանաչման է արժանացել: Ամենայն [illegible] թյամբ, այդ տեսությունը պիտի հանդիսանա մոտ ապագայում համաշխարհային հաղթակերթության զարգացման գլխավոր չափանիշը, գնահատության համաթարափակ համակարգը: Հայաստանում եւս կան մասնագետներ, որոնք լրջությամբ զբաղվում են «կայուն զարգացման» տեսության հիմնախնդիրներով: Դրանցից է Երեւանի պետհամալսարանի ավագ գիտաշխատող, UNDP փորձագետ Կարինե Դանիելյանը: Օրերս «Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնի» հրատարակությամբ լույս է տեսել տիկին Դանիելյանի «Հայաստանի գոյատեւողականության հիմնահարցերը կայուն զարգացման հայեցակարգի տեսակետից» աշխատությունը: Նրա նում փաստական հարուստ նյութեր կան Հայաստանի բնական՝ տարածքային, հողային, ջրային պաշարների (այդ թվում՝ Սեւանա լճի), օդային ավազանի, հանքային հարստություններ, թափոնների, կենդանական եւ բուսական աշխարհի, էներգետիկ համակարգի մասին: Յուրաքանչյուրի վերաբերյալ կատարվել են կոնկրետ հաշվարկներ, ցույց է տրված շատ բնագավառներում ստեղծված տագնապալի վիճակը, բացահայտված են այդ վիճակի առաջացման պատճառները եւ ներկայացված են այն միջոցառումները, որ ձեռնարկել եւ ձեռնարկում են Հայաստանի իշխանությունները՝ բնապահպանական ծրագրերի իրականացման նպատակով: Դրանց շարքին են պատկանում 1991-1994 թթ. ՀՀ Գերագույն խորհրդի՝ ընդունած բազմաթիվ օրենքները, կառավարության որոշումները: Նշվում է, որ Հայաստանի հանրապետությունը միացել է մի շարք միջազգային համաձայնագրերի («Կենդանական բազմազանության մասին», «Կլիմայի փոփոխության մասին» (Ռիո դե ժանեյրո, 1992), «Անտառացմամբ դեմ պայքարի մասին» (Փարիզ, 1994) եւ այլն): Մեր երկիրը մասնակցում է «[illegible] պայի համար» ծրագրին եւ այլ նախագծերի, ստորագրել է ԱՊՀ երկրների հետ «էկոլոգիայի եւ շրջակա միջավայրի պահպանության ատոմարեզում փոխներգործության մասին» համաձայնագիրը եւ դրանից բխող մի շարք փաստաթղթեր: Իրագործվում է արտասահմանում հայ մասնագետների վերապատրաստման ծրագիր, աշխատանքներ են տարվում Համաշխարհային բանկի, Վերակառուցման եւ զարգացման Եվրոպական բանկի, էկոլոգիական համաթարափակ հիմնադրամի եւ միջազգային այլ կազմակերպությունների հետ: Սակայն չնայած այդ ամենին, եզրակացությունն այն է, որ այդ նպատակների համար հատկացվող գումարները պահանջվածից անհամեմատ պակաս են: Ըստ աշխատության հեղինակի հաշվարկների, բնապահպանական բնագավառներում միայն կարեւորագույն կարիքներ ունեցող հանուր պահանջարկն արդեն այսօր կազմում է 1,2 միլիարդ դոլար: Եւ նելով եղած տվյալներից, եզրակացություն է արվում, որ «Հայաստանի բնական պաշարներն օգտագործվում են բարձր ինտենսիվությամբ, պաշարների մի շարք տեսակներ հանակական կամ «որակական» սպառման եզրին են»: Ըստ այդմ էլ առաջարկվում են երկրի հետագա զարգացումն աղտոտվելու տարբերակներ: Հեղինակը ուշագրավ ելք է հուշում վերակենդանացնել դեռեւս 1985 թ. գոյություն ունեցող գաղափարը Հայաստանում գոյատեւողական մոդելային գյուղատնտեսական փորձ կատարելու վերաբերյալ՝ համաշխարհային հանրության աջակցությամբ:

ՈՒԹԻՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեսություն

ԼՐԱԳՐՈՂԻ ԴԻՏՈՒՄՆԵՐ

Գյուղն ամրում է իր կամքով յուրաքանչյուր վերաբերվելով քաղաքականությանը եւ կուսակցություններին

Հոդվածաշարի երրորդ եւ վերջին հրապարակումն է, ուր մեր թղթակիցը շարունակում է ներկայացնել հանրապետության գյուղական շրջաններ կատարած գործուղումներից ստացած տպավորությունները:

Գյուղացին ամենուրեք դժվար է վարակում իր հոգը: Դրա համար էլ, իմ տպավորությամբ, շատ ավելի ապաքաղաքական է, քան քաղաքացին: Քաղաքականությամբ զբաղվելու, սեփական եւ օտար դիտումների մասին երկար-բարակ դատողություններ անելու ժամանակ նա դարգաղես չունի: Ավելացրեք սրան տնտեսական խոցը. հազարից մի անգամ հեռուստացույց նայելու հնարավորություն է ունենում, ռադիո լսում, հանրագիտակարան թերթերը մեծ ուշացումներով եւ չափազանց փոքր քանակով են հասնում շրջաններ, նաեւ բանկ են...

Ոչ, իհարկե, գյուղացիները բոլորովին էլ քաղաքականությունից անտեղյակ չեն. հիմնական գծերով ամեն ինչ գիտեն, ամեն ինչի մասին իրենց սեփական կարծիքն ունեն, դարգաղես լրացուցիչ տեղեկատվության շատ մեծ դժանգ ունեն: Ու հանդիպելիս առաջին հերթին հարցնում են. թերթ բերե՞լ ես: Վանդեմոկրատները, ոչ ԱԻՄ-ն ու ԱԺՄ-ն, ոչ էլ նույնիսկ կոմկուսն ու ՀՀՇ-ն, այո, այո, անգամ կառավարող կուսակցությունը չունեն իրենց մշտական գործող շրջանային կազմակերպություններ. էլ չեմ խոսում գյուղականների մասին: Հարցնում ես, եւ զրուցակիցդ դատապարտում է. «Իրենցից Վաղոն վայրի լեռնականն ա»: «Չէ, ի՞նչ ես ասում, առարկում է մյուսը, Վաղոն հայրիկյանական ա...»: Սիա այդպես, քաղաքականությունը գյուղում շատ ավելի անձնավորված է, քան քաղաքում: Արտաքսի շրջանի Նորաշեն գյուղում Ռազմիկ Բագրատյանը դատապարտ էր «Արամ Սարգսյանի ցավը տանել»: Ամենուր այդպիսի ուազմիկներ կան, որ մերթ Պարույր Հայրիկյանի, մերթ Արշակ Սադոյանի, մերթ Սերգեյ Բագրատյանի «ցավն են տանում» կամ անդադրման ուզում են իմանալ, թե ովքե՞ր են ի՞նչ են ուզում «Ռուբեն Մելքոնյանի դեմ խելոք տալ»: Իսկ թե սրանից որքա՞ն քաղաքական կուսակցություն է դեկավարում, որքա՞ն դավանանքի տեր է մեծ մասամբ չգիտեն կամ կարեւորություն չեն տալիս: Կա նաեւ հակառակ երեւույթը. գայրանում են, թե ինչո՞ւ այդքան շատ են քաղաքական կուսակցություններ. մի՞թե «չեն կարող միավորվել, խելք-խելքի տալ մեզ էս նեղ վիճակից հանել, ի՞նչ են իրար կոկորդից բռնել»: Ինչ վերաբերում է Դաշնակցությանը, սրա նրա շրջանային կառույցները. եթե եղել էլ են, այժմ լիովին կազմալուծված են, դաշնակները չեն գործում նույնիսկ անհատական մակարդակով: Թեեւ, դեմ է ասեմ, գյուղերում շատ ավելի հանդուրժողական վերաբերմունք կա եւ Դաշնակցության, եւ մյուս քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչների [illegible] ավելի օրհնեմ [illegible] հանդիպիրների) նկատմամբ. քան մայրաքաղաքում: Կրասնոսելսկի շրջգործկոմի նախագահ Զարեհ Սարգսյանն, օրինակ, խիստ բարեհոգաբար էր արտահայտվում տեղական դաշնակցականների մասին. «Կրասնոսելսկցի տղաներ են, ազնիվ, մարդ, ասի մանների դաշտանության ժամանակ աչքի չընկած, նրանք այն մոլեռանդ դաշնակներից չեն, դարգաղես կարդացել են, որ Քրիստափոր Միքայելյանը դաշնակ է եղել. իրենք էլ են իրենց դաշնակ համարում...»: Ամենուրեք եւ տեղական իշխանությունները, եւ գյուղացիներ մի տեսակ, ասես, լույս չեն ընդունում իրենց համագյուղացիների կուսակցական «հրադադարները»: Երեւի կարծում են, թե «չարաճճիություն» է, կանցնի. տղերք են, դարդաղ ժամանակ են գտնում. «ժողովոնով են խաղում»:

Այդ է վերաբերմունքը իշխանությունների նկատմամբ: Այստեղ «ոսկե միջին» չկա անվերապահ հիացմունքից կտրուկ անցում է նկատվում դեպի անվերապահ ժխտում. ընդ որում առաջինները շատ ավելի հիշ են, քան երկրորդները: Այստեղ էլ խիստ անձնավորված մոտեցում կա: Գյուղացիների մի զգալի մասը նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին գերագասում-առանձնացնում է մնացած բոլորից, եւ եթե նույնիսկ իշխանություններին հայհոյում է, առաջ ավելացնում է, թե «խեղճ Լեւոնն ի՞նչ անի», ասես նախագահը... իշխանություն չէ կամ որեւէ կապ չունի, որ «ամեն դեմոկրատներ

ԱԶԳ

Միջազգային

ՍԿՐԱԾՐԱ

Ռուսաստանյան օդաչուների մի մասը վերջերս «խողանչի» է դարձել

Ռուսական բարդաղես եւ Ֆեդիկաղես հնացած օդանավերից, առաջնեանաղես Անտոնով մակնիշի, դրծում չկա: Դոք կարող եք հրաժարվել նրանցով թռչել եւ գնալ, օրինակ, տուկա, սակայն այնտեղ էլ նրանք ձեզ կգտնեն, ինչպես երկուշաբթի օր դասանիկ է Զախրի մայրաքաղաք-Կինեասայում: Այդ բայրայված եւ կամ-

ասկերության մեջ խրված երկիր ճանապարհների եւ ցրալին տրանսպորտի սոսկալի վիճակի դրսեւորով կարծես շրջափակման մեջ է հայտնվել: Հայտնի է, որ երկրի իշխանությունները խրախուսում են մասնավոր ավիաընկերությունների, որոնց երբեմն միակ արդյունավետ միջոցի գործունեությունը: Կինեասայի Նոյոր տուկան էլ հետաքրքիր տեղում է գտնվում. Նոյոր օդանավակայանի թռիչքային վերջնամասում: Այնպես որ բոլոր բաղդ եւ վայրէջք կատարող օդանավերը այդ տուկայի վրայով են անցնում: Տուկան էլ, հասկանալի է, միշտ մարդաշատ է լինում: Երկուշաբթի օր Africa Airlines հոլդինգ անվանումն ունեցող Զախրի մասնավոր ավիաընկերության ԱՆ-32 բեռնատար օդանավը, որը հիմնականում ռուսաստանյան օդաչուներից բաղկացած անձնակազմն է վարել, երեւի թե չարիից դուրս բեռնված լինելու դասանով չի կարողացել թռչել եւ տուկայի վրա է ընկել: Ականատեսները դատում են, որ օդանավն ընդամենը մի քանի մետր բարձրության վրա է թռչել, հետո «կորցրել է բարձրությունը», մխրճվել է կողակների եւ ավտոմեքենաների մեջ ու մոտ հարյուր մետր առաջ գնացել: Օդանավում բարեբախտաբար [illegible] չեղել, սակայն [illegible], դժբախտաբար, հիմնականում կանայք եւ երեխաներ են եղել: Զոհվածների վերջնական թիվը դեռեւս չի ճշտվել. քանի որ տաժածներին դասաիսկան ավտոմեքենաներով եւ տաքսիներով հաղորդի տարբեր հիվանդանոցներն են հասցրել: Վերջին դասական հաղորդագրության համաձայն մոտ 300 մարդ է զոհվել, սակայն ականատեսների վկայությամբ առնվազն 160 մարդ վիրավորվել է: Զոհվածները, հիմնականում, կանայք եւ երեխաներ են: Օդանավի 6 հոգուց բաղկացած անձնակազմը 4 ռուսաստանցի, 1 ուկրաինացի եւ Զախրի 1 բաղաքացի, անվնաս է մնացել: Օդաչուներ սկզբից ռասիկանների դաշտանանության տակ են գտնվել, քանի որ զոհված ազգականների համար վրեժխնդիր լինելու վճռականությամբ լցված կանայք դեռ ամբոխը շրջապատել է հիվանդանոցը, որտեղ նրանց բժշկական օգնություն է ցույց տրվել: Հաղորդվել է, որ օդաչուներն անվնաս են մնացել, ոստիկանությունը հարցաքննել է նրանց, որից հետո դատախազի կարգադրությամբ բոլոր վեցն էլ ձերբակալվել են: Մոսկվան դեղում է, որ ռուսաստանյան օդաչուներ ոչ թե Զախրում, այլ Ռուսաստանում դիտ է դասվեն:

Ռուսաստանյան օդաչուների մի մասը վերջերս «խողանչի» է դարձել եւ աշխարհի [illegible] սոսկալի եւ վտանգավոր երկրներում ամենավտանգավոր եւ ազդված աշխատանքներից ազատ չի խորհում. ինչի դասնանով էլ հաճախ ծանր վիճակների մեջ է հայտնվում: Աֆղանստանում բալիքների ձեռքում է մինչեւ-այժմ գտնվում Թաքարստանի մասնավոր ավիաընկերություններից մեկի օդանավի անձնակազմը, որը խախտելով այդ երկրի օրենքները ու միջազգային համաձայնագրերը վարձել է գենք ու զինամթերք հասցնել Քաբուլ: Վերջին 3 տարվա ընթացքում Կինեասայի այս ոլորտագրությունը զախրյան օդանավի վրայի երկրորդ դեպքն է: Անցյալ տարվա դեկտեմբեր ամսին Անգրայում վրայի է ենթարկվել Զախրի մեկ ուրիշ ավիաընկերության «Լոկիդ Էլեկտրա» մակնիշի ամերիկյան մի օդանավ եւ 141 մարդ զոհվել է: Զախրի օդաչուների միությունն այն ժամանակ հայտարարել էր, թե վրայի դասնանը Զախրում հաղորդակցական ավիացիայի օդաղարձումը կարգավորող հասակ կանոնների եւ հրահանգների բազակայությունն է: Զարմանալին այն է, որ նույն բանն էին դեղում նաեւ ռուսաստանյան օդաչուներ, երբ վերջերս Ռուսաստանում իրար հետեւից մի քանի ավիավարներ [illegible] Երեւանի [illegible] բոլորում էին, որ թռիչքների անվտանգության վերահսկման եւ կարգավորման հարցերով Ռուսաստանում միանգամից 6 կազմակերպություններ են զբաղվում:

Կինեասայում տեղի ունեցած ավիավարի ճշգրիտ դասնանները դեռեւս հայտնի չեն, սակայն հասարակ զախրցիների համար դասնանները դարձ են: Դեռեւ հետաքննությունն ու կաբառակերությունն են, որ տրում են այդ երկրում:

ՈՒՍԱՍՏԱՆ

Արեւմուտքը դժկամությամբ է ընդունել Եվգենի Պրիմակովի նշանակումը

Ռուսաստանի Դաշնության նոր արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը ծնվել է 1929 թվականին, Թբիլիսիում: Ժամանակին եղել է արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրեն, տիրապետում է անգլերեն եւ արաբերեն լեզուներին: Նախորդ վարչակարգի օրոք աստիճանել է ակադեմիկոսի կոչում, գորբաչովյան «վերակառուցման» շրջանում ազատագրիչ կարիերա ունենալով հասել է ԽՍՀՄ արտգործնախարարի տեղակալի, Գերագույն խորհրդի Միությունների խորհրդի նախագահի դաշտոններին, մի կարճ շրջանում նույնիսկ ընտրվել է ԽՍԿԿ կենտկոմի ամենազոր Քաղբյուրոյի կազմում: Ելցինյան իշխանության տարիներին Պրիմակովը անվտանգության հանձնակարգում ան փոփոխ ղեկավարում էր արտաքին հակահետախուզության բաժինը: «Ցոցի դասերազմից» անմիջապես առաջ, իբրեւ Գորբաչովի նվիրար, մեկնել էր Սադդամ Հուսեյնին «հյուր», ուր անդ տուղ ջանքեր էր գործադրել դասերազմը կանխելու համար:

Հունվարի 10-ին արդեն ռուսական հեռուստատեսության «Վեսի» ծրագիրը տեղեկացրեց, որ Արեւմուտի ղեկավար շրջաններում Պրիմակովի նշանակումը Ռուսաստանի արտգործնախարարի դասնանակում ընդունվել: Այստեղ անհանգստացած են հատկապես այն բանի համար, որ դրեն. Պրիմակովը անձնական լավ հարաբերություններ ունի իրաքյան բռնապետ Սադդամ Հուսեյնի հետ, որին անձամբ ծանոթ է 1969 թվականից: Նոր արտգործնախարարը ժամանակին հայտնի էր նաեւ իսլամական արմատականության վտանգի դեմ ունեցած իր կեցվածքով:

Դժվար է ասել, թե նոր դասնանում որքանո՞վ իրենց զգացնել կտան այս քաղաքական գործչի նախկին հակումներն ու համոզմունքները, որքանո՞վ են դրանք փոխվել եւ դեռի ո՞ր կողմ: Մասնավորապես իր իսկ քառոգած իսլամական արմատականության վտանգի նկատմամբ ի՞նչ կեցվածք կդրսեւորի Պրիմակովը՝ գիտմնե՞ր ուրիշների հաշվին, թե՞ հարձակողական դասնանակություն: Այս հարցի դասասխանին, կարծում ենք, շատ սպասելու հարկ չի լինի:

Երեկ Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի հրամանագրով գեներալ գնդապետ Վյաչեսլավ Տուրբինկովը նշանակվեց Ռուսաստանի արտաքին հետախուզական ծառայության տնօրեն, փոխարինելով այդ դասանում Եվգենի Պրիմակովին:

Ռ. Ս.

Թուրքական թերթի թղթակիցը սպանվել է կալանատանը

ՀՈՒՆՎԱՐ 10, ՆՏ-AFP: Թուրքական «էվրենսել» ծախ ծայրահեղական լրագիրը երեքշաբթի օրը հաղորդել է, որ իր թղթակիցը, որը մասնակցել է անցած շաբաթ բանտային խռովության ժամանակ սպանված [illegible] սերից երկուսի [illegible] երկուշաբթի օրը սպանվել է ոստիկանական կալանատանը: Սամբուլում հրատարակվող այդ օրաթերթի խմբագիրներից մեկը Ֆրանսդրես գործակալությանը հեռախոսով հայտնել է, որ թղթակից Մեթին Գոքթիփին մահացած են գտել Սամբուլի զբոսայգիներից մեկում երկուշաբթի օրը ուշ երեկոյան: Խմբագիրը հայտնել է, որ 27 տարեկան թղթակիցը մի քանի ուրիշ մարդկանց հետ [illegible] տակ է առնվել հուդարանաբորդ [illegible] ժամանակ: Ավելի ուշ ազատ արձակված մնացած կալանավորները հայտնել են, որ «էվրենսելի» թղթակցին ոստիկանները դաժանորեն ծեծել են կալանատանը: Սամբուլի ոստիկանության ղեկավարները ժխտել են այդ մեղադրանքը:

ԻՐԱՆ

Շուտով կկազմվի նոր՝ Իրանի ժողովրդային կուսակցությունը

«Իրան Նյուզ» թերթի դեկտեմբերի 24-ի համարի տեղեկանքում է, որ նախկան մարտ ամսին կայանալիք իսլամական Մեջլիսի նիստերաշրջանի ընտրություններ մի նոր կուսակցության է կազմվելու Իրանում, որը կրելու է Հեզբե Մարդոմն Իրան անունը, այսինքն Իրանի ժողովրդային կուսակցություն:

Մեջլիսի արտաքին գործերի հանձնախմբի անդամներից դասագահ Հասան Հոսեյն Սադիքին հայտարարել է, որ «իսլամական հանրակարգում կուսակցություններ չկան: Բայց մի հերթական անկախական խմբակցություն, որը որոշ շրջանակներում հայտնի է որպես չատիտարականների կամ տեխնոկրատների խմբակցություն, ուզում է կազմակերպվել մի նոր կուսակցության մեջ: Մեջլիսի նիստերաշրջանի ավարտից հետո նոր կուսակցության գաղափարը եւ կանոնադրությունն բեկնածուներին: Ենթադրվում է, որ այն սկզբնական շրջանում կկազմվի հարյուր հոգուց, որոնք արդեն իսկ համաձայնվել են միանալ դրան: «Քանի որ առանցքային ասանդան կամ գրանցվելու կարիք չկա, մենք մեր անդամներին կիամարանենք օրենքի ասիմաններում», ավելացրել է Հոսեյն Սադիքին: Հետեւյալ որ նոր անդամներից կդասանանին ոմանք ազատատրություն, հասատանական [illegible] դասարանության [illegible] եւ հասարակության իրավունքների համար, դասարանարարության [illegible] ծառայելու եւ փորձության մի որեւէ ասպարեզում: Նա կասկածում է, որ Մեջլիսի հինգերորդ գումարման օրերին մեծամասնական ֆրակցիայի անդամների թիվը նվազելու է հոգուց նոր կուսակցության, իսկ փոքրամասնականների թիվը բնդհակառակը աճելու է: «Մեզ համար ամենանշանակալի ժամանակն է հիմա», եզրակացրել է նա:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԿԺՊՀ-ն մտադիր է հեռահար «Տաղեոդոն» տիպի հրթիռներ

Դուսիսային Կորեայում սկսվել է նոր հեռահար հրթիռների մշակումը: Բացի արդեն տեղաբաշխված «Նոդոն» հրթիռներից, որոնց հեռահարությունը 1000 կմ է, Փենյանը մտադիր է արտադրել այսպես կոչված «Տաղեոդոն» հրթիռներ, որոնց հեռահարությունը մի քանի հազար կիլոմետր է: Դա արդեն լրջորեն անհանգստացնում է Ճապոնիային:

LE POINT

Մարդու իրավունքներ. Նիգերիան էլ սեւ ցուցակի մեջ

Դեկտեմբերի 22-ին տարեվերջի ավարտական նիստի ընթացքում ՄԱԿի գլխավոր ասամբլեան Նիգերիան էլ ավելացրեց մարդու իրավունքները խախտող երկրների ցուցակում, որտեղ Իրանը, Կուբան եւ Բիրման են նշված, հաղորդում է «Իրան Նյուզ» թերթում Ֆրանսդրես գործակալությունը: Նիգերիային ուղղված մեղադրանքները դասարանել են 101 երկրների ներկայացուցիչներ, դեմ են եղել 14-ը, իսկ ձեռնդասի 47: Նիգերիայի դեսպան Իբրահիմ Գամբարին բուռն կերդով դասադարտել է ընդունված որոշումը, դիտելով այն որդես իր երկրի ինքնիշխանության դեմ ուղղված ակտ: «Այս որոշման գլխավոր հեղինակները ոչ միայն տեղեկություններ խեղաթյուրելու արշավ են սկսել մեր երկրի դեմ, այլ նաեւ անսովոր ամբարտավանություն են ձեռք բերել որոշելու, թե ով, երբ եւ ինչպես է ղեկավարելու այն», նշել է նա իր ելույթում: Հաղորդագրության մեջ ասված է, որ վերջերս Նիգերիայում մահվան են դատապարտվել ինը ակտիվիստներ, որոնց թվում եղել է նաեւ գրող Կեն Սարո-Վիվան:

Ի՞նչ արժե ավտոքարի կազմակերպումը Ռուսաստանում

Ռուսական մաֆիայի դրոֆեսիոնալներից մեկը օրերս այդ երկրի հեռուստատեսությամբ հայտարարեց, թե Ռուսաստանում ավտոքարի -կազմակերպման սակագինը 7500-35000 ֆրանկ է (մեկ ֆրանկի փոխարժեքը գրեթե 1000 ռուբլի է), իսկ 25000-75000 ֆրանկի դիմաց կարելի է ռումբ տեղադրել որեւէ հաղորդակցական ախոյանի կենտրոնակայանում: Այդ մաֆիականն ավելացրեց, թե ինքը իր ծառայություններն էր առաջարկել դեկտեմբերի 17-ին երկրում կայացած Պեսդումայի ընտրություններում դասգամավորության բազմաթիվ թեկնածուների:

L'EXPRESS

Տեխասցիները հունվարի 1-ից կարող են հրազեն կրել

Զենք կրելու թույլտվություն ունեցող տեխասցիները հունվարի 1-ից կարող են հրազեն կրել: Այս միջոցառումը շատերին երկյուղ է ներշնչում, որ դա կարող է բռնությունների աճի հանգեցնել նահանգում, որտեղ արդեն իսկ տարեկան 3000 մարդ է զոհվում հրազենային վերերից: Ներկայումս հրազեն կրելու թույլտվություն ունեն ամերիկյան 50 նահանգներից 28-ի բնակիչները:

LIBERATION

Մելբուռնում կկառուցվի 680 մետրանոց աշտարակ

Ավստրալիայի կառավարությունը մտադիր է Մելբուռն քաղաքում կառուցել 680 մետրանոց աշտարակ, որը կդնանակի բարձր կլինի էյֆելի աշտարակից: Նախագիծը կարժենա 6,3 միլիարդ ֆրանկ, իսկ կառուցումը կտեւի 6 տարի:

L'EXPRESS

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

ԼՈՒՅՍ ՏԵՍԱՎ

Վ. Թեմեյանին նվիրված նոր գիրք

1995 թ. վերջին օրերին խմբագրությունում տացվեց նոր լույս տեսած «Վահան Թեմեյան» հատորյակի ազգօրի նակը, որտեղ ամփոփված են մեծ գրողին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութերը: Հայաստանի գրողների միության, Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի եւ Հայաստանի Թեմեյան մշակութային միության կազմակերպմամբ 1995 թ. մայիսին Երեւանում կայացած այդ գիտաժողովում զեկուցումներով հանդես էին եկել էդ

վարդ Տրբաչյանը, Վլադիմիր Կիրակոսյանը, Ազատ Եղիազարյանը, Գրիգոր Հակոբյանը, Աբգար Ափինյանը եւ Կարլեն Դալլաֆյանը, արժեւորելով Վ. Թեմեյանին որպես բանաստեղծի, լեզվաբանարի, բարգմանչի, արձակագրի, ազգային եւ հաղարական գործչի: Ահա այդ զեկուցումներն են, որ ամփոփվել են 96 էջանոց այս հատորում, դրանց կցելով մի փունջ հատընտիր մերքվածներ գրողից: Հատորը կազմել եւ հրատարակության է պատրաստել Դոնարա Մարտիրոսյանը, որի գրչին է պատկանում նաեւ նախաբանը: Կազ[illegible] մաղը գրի առաջին [illegible] Վ. Թեմեյանի 1944 թ. լուսանկարը, որի հեղինակն է Կահիրեում բանաստեղծի գաղափարակիցներից, տաղանդավոր լուսանկարիչ Անդրանիկ Քոյարը, տեխնիկական խմբագիր ծեւավորողը Կարինե Արզումանյանն է, իսկ հավակարգչային շարվածը պատկանում է Եղիա Գայանյանին: Գիրքը, որը 1000 օրինակով լույս է տեսել ԹՍՄ Լոս Անջելեսի վարչության մեկենասությամբ, տպագրվել է «Ոսկան Երեւանցի» տպագրատանը:

Հատորի լույս ընծայման առթիվ մենք կարճ զրուցեցինք Հայաստանի Թեմեյան մշակութային միության նախագահ, կինոռեժիսոր Ֆրունզիկ Դավլաթյանի հետ, որն իր գործունեությունը հայտնելուց հետո ասաց. «Թեեւ կամքից անկախ պատճառներով գրքի հրատարակումն ուշացավ, բայց լավ է, որ այն լույս տեսավ խոստացված 1995 թ.-ին: Սա դույզն տուրք էր մեծ բանաստեղծի մահվան 50 ամյակի կապակցությամբ, մեր մասնակցությունը տիյուտֆահայ բազմաթիվ գաղութներում թեմեյանցիների կազմակերպած հանդիսություններին: Եւ ճանի որ թե գիտաժողովը եւ թե այս գրքի հրատարակումը իրականացել են մայր հայրենիքում, բերեւս առավել նշանակալից է, ճանի որ այն նպաստում է Հայաստանում դեռեւս այնքան էլ չճանաչված բանաստեղծի ժողովրդականացմանը»:

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Ամանորյա տոնահանդեսներ Երեւանյան հրապարակներում

Երեխաներդ մասնակիցներ են, ոչ թե հանդիսատեսներ

Մայրաքաղաքի հրապարակներում անցկացվող բացօթյա ամանորյա տոնահանդեսներն այս օրերին շարունակում են գվարճացնել փոքրիկներին եւ, ինչո՞ւ չէ, նաեւ նրանց ծնողներին:

Անկախության հրապարակում, օրինակ, առավոտյան ժ. 11-ից մինչեւ 16-ը փոքրիկ հանդիսատեսին է ներկայացվում բատերականացված հեքիաթ «Չյունե թագուհու» հայկականացված եւ «ամանորացված» տարբերակը, որ ժամանակ առ ժամանակ ընդմիջվում է զանգվածային խաղերով, վիկտորինաներով, համերգային համարներով եւ ճանաչված արտիստների երգիծական ելույթներով:

Հունվարի 5-ին ներկայացումը, ինչպես եւ նախորդ Ամանորին, «տեղափոխվել էր» Նորքի մանկաստեղ զարդարելու երեխաների ժամանցը: Հանդեսի կազմակերպիչներ նվեր բաժանեցին մանկական փոքրիկ բեակիչներին:

Ներկայացումների նախաձեռնողն ու ֆինանսավորողը Երքաղխորհրդի մշակույթի վարչությունն է: Տոնահանդեսներին մասնակցում են «Սփյուռք» երիտասարդական բատրոնը (ռեժիսոր Դավիթ Մնացականյան), Երքաղխորհրդի մշակույթի վարչության ժողգործիքների նվագախումբը, կողի նախարարության «Գորանի» ազգային համույթը, անհատ կատարողներ:

Տոնական եռուզեռ է նաեւ Հանրապետության հրապարակում, որ, հանրային տոնածառի շուրջ խմբված երեխաներն ավելի շատ տոնահանդեսի մասնակիցներ, քան հանդիսատեսներ են: Ցմեռ դպրոցի, Թզուկի, Չյունանուշի «զգայուն դեկավարությամբ» բացօթյա բեմահարթակի անկաշկանդ մթնոլորտում մեծերի գոհ հայացքի տակ, երգում եւ արտասանում են շրջացող աշխկենով փոքրիկ արտիստներ:

Այստեղ, ինչպես եւ Անկախության հրապարակում, տոնահանդեսների անդադարաեռ մասնակիցն է արդեն ամանորական դարձած լարախաղացը:

Բացօթյա տոնահանդեսները կշարունակվեն մինչեւ հունվարի 13-ը:

ԱՐԱԲՈ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՍԱՅՐՔԱՂԱՔ

Ամանորյա տոնահանդեսներ Երեւանյան հրապարակներում

Երեխաներդ մասնակիցներ են, ոչ թե հանդիսատեսներ

Մայրաքաղաքի հրապարակներում անցկացվող բացօթյա ամանորյա տոնահանդեսներն այս օրերին շարունակում են զվարճացնել փոքրիկներին եւ, ինչո՞ւ չէ, նաեւ նրանց ծնողներին:

Անկախության հրապարակում, օրինակ, առավոտյան ժ. 11-ից մինչեւ 16-ը փոքրիկ հանդիսատեսին է ներկայացվում բատերականացված հեքիաթ «Չյունե թագուհու» հայկականացված եւ «ամանորացված» տարբերակը, որ ժամանակ առ ժամանակ ընդմիջվում է զանգվածային խաղերով, վիկտորինաներով, համերգային համարներով եւ ճանաչված արտիստների երգիծական ելույթներով:

Հունվարի 5-ին ներկայացումը, ինչպես եւ նախորդ Ամանորին, «տեղափոխվել էր» Նորքի մանկաստեղ զարդարելու երեխաների ժամանցը: Հանդեսի կազմակերպիչներ նվեր բաժանեցին մանկական փոքրիկ բեակիչներին:

Ներկայացումների նախաձեռնողն ու ֆինանսավորողը Երքաղխորհրդի մշակույթի վարչությունն է: Տոնահանդեսներին մասնակցում են «Սփյուռք» երիտասարդական բատրոնը (ռեժիսոր Դավիթ Մնացականյան), Երքաղխորհրդի մշակույթի վարչության ժողգործիքների նվագախումբը, կողի նախարարության «Գորանի» ազգային համույթը, անհատ կատարողներ:

Տոնական եռուզեռ է նաեւ Հանրապետության հրապարակում, որ, հանրային տոնածառի շուրջ խմբված երեխաներն ավելի շատ տոնահանդեսի մասնակիցներ, քան հանդիսատեսներ են: Ցմեռ դպրոցի, Թզուկի, Չյունանուշի «զգայուն դեկավարությամբ» բացօթյա բեմահարթակի անկաշկանդ մթնոլորտում մեծերի գոհ հայացքի տակ, երգում եւ արտասանում են շրջացող աշխկենով փոքրիկ արտիստներ:

Այստեղ, ինչպես եւ Անկախության հրապարակում, տոնահանդեսների անդադարաեռ մասնակիցն է արդեն ամանորական դարձած լարախաղացը:

Բացօթյա տոնահանդեսները կշարունակվեն մինչեւ հունվարի 13-ը:

ԱՐԱԲՈ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Առայժմ գողացված նկարից լուր չկա

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՍԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հաղորդվել է, նոր տարվա նախօրեին (դեկտեմբերի 27-ին) Ազգային պատկերասրահի հայկական արվեստի բաժնից հափշտակվել էր Հովհաննես Այվազովսկու «Ծովափը լուսնյակ գիշերին» (36X27 սմ չափսի) փայտյա նկարը, որը ծովանկարի մեծ վարպետը վրձնել է 1857 թվականին: Արմենուհեսի բդբակցին Ազգային պատկերասրահում հայտնեցին, որ գեղանկարի ճակատագիրն առայժմ անհայտ է եւ ոչ մի նոր լուր չկա:

Խաչատուր Ներսիսյանի երգերի ձայնասկավառակը Լոս Անջելեսում

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏՊՈՍ: Լոս Անջելեսի «Բարեբյան» ստուդիան անցյալ տարվա նոյեմբերին թողարկել է հայ երգահան Խաչատուր Ներսիսյանի երգերի ձայներիզը եւ ձայնասկավառակը: Երգաբարը ձայնագրվել է Հայաստանում, 1992-ին, երգիչներ Հովհաննես Բաղդասյանի, Ռուբեն Մաքեւոսյանի, Ռիմա Սարիբեկյանի, Մարգարիտ Շահինյանի եւ Մանիկ Գրիգորյանի կատարմամբ:

ՄՈՍԿՎԱ

Մարկ Գրիգորյանը «Ի՞նչը, որտե՞ղ, ե՞րբ» հաղորդաշարի հաղթող

Նրա հաղթանակը ապահովեց Հայաստանի գիտակների ապասելիք ներկայությունը հաղորդաշարում

Ռուսական հեռուստատեսությամբ ուղիղ եթեր հեռարձակված «Ի՞նչը, որտե՞ղ, ե՞րբ» հաղորդաշարի տարեմուտի «Անմահների խաղ» վերնագրված հաղորդաժամին, որին մասնակցում էին հաղորդաշարի ամենամեծ նվաճումները վաստակած գիտակները, փայլուն հաղթանակ արձանագրեց Հայաստանի նույնանուն թիմի ատոցիացիայի վարչության անդամ, ինչպես նաեւ AIM ամսագրի փոխխմբագիր Մարկ Գրիգորյանը: Խաղին մասնակցելով իբրեւ Հայաստանի գիտակների ներկայացուցիչ, իր հարցումով նա դարտության մատնեց հաղորդաշարի ամենահայտնի գիտակներից մեկին՝ Մաքսիմ Պոտաշովին: Մասնակիցների կողմից խաղը դիտարկվել է իբրեւ Մ. Պոտաշովի եւ Մ. Գրիգորյանի մենամարտ, քանի որ վերջինս մինչ այդ երկու անգամ դարտություն էր կրել այդ թիմից:

Պրն Գրիգորյանը հայտնեց, որ տարեմուտի ամփոփիչ խաղին մասնակցել է հաղորդաշարի հեղինակի հրավերով: Դեռեւս գարնանը խմբագրությանն էր ուղարկել մի քանի հարցեր, որոնցից մեկն ընդունվել էր եւ խաղարկվեց եզրափակիչ հաղորդաշարում: «Իմ հարցը, որը Պուշկինի «Պիկովայա դամայից» էր, խաղարկվեց վերջում, հավասար միավորների դեպքում, երբ որոշվում էր հիմնական հաղթողը: Գիտակներից կլինեիր այն, թե հեռուստաղիտողներից: Ես հաղթեցի իբրեւ հեռուստաղիտող» հայտնեց նա մեր զրույցի ժամանակ: Մարկ Գրիգորյանի հարցը նախապես գնահատված է եղել 2.5 ֆն ռուբլի, որը հետո տասնապատկվել է: Նրա գնահատմամբ, խաղը շատ լարված է ընթացել: Պոտաշովի պարտության դատճառներից մեկն էլ դա է եղել: Մինչդեռ դանիլիճում նստածներից շատերին հայտնի է եղել հարցի ճիշտ պատասխանը եւ հուշելու դեմ է արձանագրվել:

Հաղթանակած 6 հեռուստաղիտողների համար, որոնց հարցերը խաղարկվել են նույն հաղորդաժամին, «Տոմաս Կուկ» գործակալությունը գարնանը կազմակերպելու է 40-օրյա շրջերկրյա ճանապարհորդություն, որը նրանց խոստացվել է միայն շատ հարուստ մարդկանց:

«Ես համաձայն չեմ ոմանց այն տեսակետին, թե դա հայկական թիմ տեսնելու հաղթանակ էր: Այդպիսի կլինի միայն այն ժամանակ, երբ խաղասեղանի շուրջ կնստի եւ կհաղթի հայկական գիտակներից կազմված թիմը», ավելացրեց պրն Գրիգորյանը: Համենայն դեպս իր հաղթանակով նա կարողացել է փոքր-ինչ ճեղքել Հայաստանի գիտակների առջեւ փակված դուռը, որը բախել են տարիներ շարունակ եւ երեւանի գիտակների թիմն արդեն հրավիրվել է մասնակցելու առաջիկա ընտրություններին:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ

«Սարդարապատը» 20 տարեկան է

Սփյուռքահայ թերթերը մեծ դեր են կատարում ընդհանրապես օտար ափերում ապրող մեր եղբայրների ու քույրերի հայեցի դաստիարակության գործում: Նրանք հազարավոր փոփոխություններ ու դժվարություններ հաղթահարելով են շարունակում գոյատեւել հանուն հայապահպանման ու հայրենասիրության: Այդ թերթերի թվին է դասակցում Հարավային Ամերիկայում ապրող հայերի միասնականության արտահայտիչը հանդիսացող, Բուենոս Այրեսում հրատարակվող Թեմեյան մշակութային միության «Սարդարապատ» շաբաթաթերթը, որի խմբագրությանս ուղարկված վերջին դեկտեմբերի 13-ի համարից տեղեկանում ենք, որ բոլորել է նրա գոյության 20 ամյակը: Նշելով հանրային ծառայության այդ կարեւոր տարեդարձը, ավանդական տոնակատարությունների փոխարեն թերթը գրում է, որ խմբագրությունը շուտով կտեղափոխվի ԹՍՄ-ի նորավարտ Սուրեն եւ Վերջինա Ֆեսճյան կենտրոնը, որի պաշտոնական բացումը տեղի կունենա ապրիլի ամիսներին: Արգենտինայի մայրաքաղաքի Արմենիա փողոցի վրա բարձրացող այդ ծավալուն շինությունը վեր է խոյացել շնորհիվ ամերիկահայ բարերար Սուրեն Ֆեսճյանի առատաձեռն նվիրատվության: Վերջինս գործուն դեր ունի Միացյալ Նահանգների հայ համայնքի մեջ որպես Արեւելյան բեմի վարչական խորհրդի ատենապետ եւ բազում տարիներ ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական վարչական ժողովի փոխատենապետ:

Ֆեսճյան կենտրոնի ներքին կահավորման ծախսերը հոգացել է Սբենի հայկական համայնքի այլասու անդամներից որն Գրիգոր Խալաբյանը: Որպես երախտագիտություն, ԹՍՄ-ի վարչությունը որոշել է կենտրոնի առաջին հարկի սրահը կոչել նրա անունով:

Նախատեսվում է նորակառույց շենքի ճակատին հեռագայում կանգնեցնել Սարդարապատի հուշակոթողը, որպես խորհրդանիշ հայ ժողովրդի միասնականության, հույսի եւ հավատի հաղթանակի: Դրանով ամբողջանալու է Արմենիա փողոցի հայկական համայնապատկերը, որը պարփակում է Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճարը, Ազգային առաջնորդարանը, եկեղեցու շրջակայքում գտնվող Աորի լյան նահատակաց հուշարձանը եւ դպրոցների ու միությունների արդիական շենքերը:

Հ. Ս.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՍՈՃԱԿԱՏՈՒՄ

Գերմանացիների դակը Եվրադատարանի որոշման դեմ

ՍՈՒԲԵՌ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

«Ազգի» ընթերցողներ տեղյակ են բելգիացի ֆուտբոլիստ Բոսմանի գործին, որը Եվրահամայնքի գլխավոր դատարանում շահել է դաշը ՈՒԵՖԱ-ի դեմ: Նորից հիշեցնենք, որ բելգիական թիմից ֆրանսիական տեղափոխվելու տրանսֆերի ճախողումից բացի, նրա բողոքի գլխավոր դատճառներից մեկն էլ եղել է ՈՒԵՖԱ-ի «3+2» օրենքը, որը հակասում է Եվրահամայնքի անդամ երկրների աշխատանքային օրենսդրությանը: Ըստ ՈՒԵՖԱ-ի վերոհիշյալ օրենքի, յուրաքանչյուր ոլորտեսլոնալ թիմ ամեն մի խաղում կարող է հայտավորել օտարերկրյա 5 ֆուտբոլիստ, սակայն նրանցից միայն 3-ը կարող են դուրս գալ խաղադաշտ: Իսկ Եվրահամայնքի աշխատանքային օրենսդրությամբ, անդամ երկրների բոլոր քաղաքացիների համար տեղաշարժի և աշխատանքի որևէ արգելքներ լինել չեն կարող: Այդ դատճառով Եվրոդատական գլխավոր դատարանը դատճառանեց Բոսմանին: Դա ծանր կացության մեջ դրեց ոչ միայն ՈՒԵՖԱ-ին, այլև ֆուտբոլային առաջատար աշխարհի երկրների: Փաստորեն, եթե հրավիրված օտարերկրյա ֆուտբոլիստների սահմանափակումներ չլինեն, արդյոք դրանից կօգտվեն միայն հարուստ թիմերը և կտուժի ընդհանուր ֆուտբոլը տվյալ երկրում: Վերջերս Գերմանիայի 36 ֆուտբոլային դրոֆեսիոնալ թիմերի նախագահների ընդունած դատկոն ուղղված է հենց Եվրոդայի գլխավոր դատարանի այդ որոշման դեմ, որը հանել է օտար խաղացողների սահմանափակման օրենքը: Դա արդեն բարիկադների ետևում է թողել Եվրոդական համագործակցության երկրների առաջին լեգիոներներին: Ըստ այդ դակտի, եթե որևէ թիմի կազմում խաղա 4-րդ արտասահմանցին, արդյոք դա կլինի առայժմ ոչ թե օրենքի խախտում, այլ գերմանական թիմերի նախագահների տվյալ իրադրության հանդեպ ունեցած հայացքի արհամարհում: Իսկ գերմանացիների դեղանտությունը վաղուց հայտնի է աշխարհին և չգրված օրենքները միշտ կարող են նրանց համար օրենք ծառայել:

Մյուս կողմից դանիացի ֆուտբոլիստ Բյորն Գոդքերդը, որը հանդես է գալիս Բունդեսլիգայի «Քյոլն» թիմում, հայտարարեց. «Եթե եմ մարզական տեսակետից դատրաստ լինեմ խաղալու և ինձ չթույլատրեն մրցատարեզ դուրս գալ, արդյոք դատարանի միջոցով կհասնեմ իմ իրավունքների ճանաչմանը»:

Հայաստանցի բռնցքամարտիկները Շվեդիայում

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Հունվարի 11-15-ը Շվեդիայում կանցկացվի բռնցքամարտի միջազգային խոշոր մրցաշար, որին կմասնակցեն նաև հայ մարզիկները: Միջազգային այդ ստուգատեսին Հայաստանը կներկայացնեն Արթուր Միխայելյանը (54 կգ), Արթուր Գեւորգյանը (57 կգ), Մեխակ Ղազարյանը (60 կգ), Սերգեյ Հակոբյանը (67 կգ), Գագիկ Անտոնյանը (71 կգ) և Վահե Քոչարյանը (71 կգ): Ըստ ՀՀ սպորտվարչության լրատվական կենտրոնի, մրցաշարին մասնակցելու հրավեր են ստացել 22 երկրների մարզիկներ:

ԲԱԿԱՏԱԳՐ

Երբ «կարմիր-սպիտակները» սեւ հագան

Անցյալ տարվա մայիսի 24-ին Վիենայում «Այաքսի»-ն 18 ամյա հարձակվող Պատրիկ Կլյուվերտը արտասովոր ընկավ փորձառու Թրանկ Ռիյկարդի գլխին: Նա Չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչի 85-րդ րոպեին գրավել էր «Միլանի» դարդապետ վատահեղ հաղթանակ ապահովելով «Այաքսի» համար: Եվրոդայի չեմպիոն 18 տարեկանում, ի՜նչ մեծ երջանկություն... Բայց 3.5 ամիս անց սեդտեմբերի 9-ին, երջանկության արցունքները փոխվեցին տխրության արցունքների. Պատրիկ Կլյուվերտն իր մեքենայով Ամստերդամում մեծ ավտովթարի ենթարկվեց: Նա բարեբախտաբար առանց լուրջ վնասվածքների ավտոմեքենայից դուրս եկավ: Բայց հանդիպակաց մեքենայում մահացավ 56 ամյա մի մարդ: Կլյուվերտը կորցրեց իր երջանկությունը և տառապում էր, որ մահվան դատճառ էր դարձել: Բայց ժողովուրդը զուր չի ասում, որ դժբախտությունը մենակ չի գալիս: Նույն օրը սեդտեմբերի 9-ին, «սեւ լուր» դեսք է զար «Այաքսի» մյուս հարձակվողին Նիգերիայի Ժորժ Թենդոյին, որ երբայրը Իգենեարին զոհվել է: Իգենեարին նույնդես ֆուտբոլիստ էր: Նա խաղում էր Նիգերիայի «Ռենջերս» (Լեմֆա) թիմում: Հերթական խաղից հետո, երբ թիմի ֆուտբոլիստներն արդեն տեղավորվել էին փոխադրակառքում, մրցակցի խելագար երկրդագուներից մեկը ջարդելով փոխադրակառքի ապակին կրակեց ֆուտբոլիստների վրա: Իգենեարին մահացու գնդակների բիրախ դարձավ:

Կլյուվերտի վրա այս դեդքերը բաս ազդեցին: 18 տարեկանում նա ծերացել և միաժամանակ «իմաստուն» է դարձել: Չնայած վիրտուոզի եկամուտներին, նա իր համեստ կյանքն է շարունակում Ամստերդամի արվարձանում, մի տան մեջ, մոր և քույրերի հետ: Պատրիկ Կլյուվերտն «Այաքս»-ի եկել 11 տարեկանում: Նրա դայմանագիրը Եվրոդայի չեմպիոն թիմի հետ մինչև 1997 թիվն է: «Ի՞նչ է մտածում ապագայի մասին», «Հավանաբար գնամ Իտալիա «Միլան», կամ մնամ «Այաքսում»:

18 ամիս է, ինչ «Այաքսը» Հոլանդիայի առաջնություններում և Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարերում դարտություն չի կրում: Դա բացառիկ է և հավանաբար ռեկորդային արդյունք: «Այաքսը» Հոլանդիայի ներկայիս չեմպիոնն ու գավաթակիրն է. Եվրոդայի չեմպիոնը: Նա Տոկիոյում 11 մետրանոց հարվածներով հաղթելով Բրազիլիայի «Գրեմիո» թիմին երկրորդ անգամ իր դատմության մեջ դարձավ նաև Միջմայրցամաքային գավաթակիր: Առաջին անգամ «Այաքսը» նման հաջողության հասել էր 1972 թ-ին Կրոյֆի գլխավորությամբ: Հիմա «Այաքսին» մնացել է նվաճել նաև Եվրոդայի սուպերգավաթը: Դրա համար փետրվարի 8-ին և 20-ին իր հարաբերությունները դեսք է դարզի Իսդանիայի «Սարագոսա» թիմի հետ, որը դարձել է Եվրոդական երկրների Գավաթակիրների գավաթակիր: Եթե «Այաքսը» հաղթի, այլևս բան չի մնա ֆուտբոլում շահելու համար: Միգուցե «Մեծ սադավա՞ր», ասում են Եվրոդացիները: Բայց «Այաքսն»-ը առանց «Մեծ սադավարի» էլ Մեծ է:

Գ. Ա.

Պատրիկ Կլյուվերտը

Օլիմդիական ուղեգրերի համար

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Հունվարի 10-ին Մանչեսթրում մեկնարկեց սեղանի բենիսի եվրոդական ենթախմբի օլիմդիական ընտրական մրցաշարը: Կարեւորագույն այդ մրցաշարին Հայաստանից մասնակցում են Աննա Պողոսյանը եւ Ամինե Մակինյանը: Նրանք 1996 թ.-ին Ատլանտայում կայանալիք օլիմդիադային մասնակցելու իրավունք կստանան միայն լավագույն տասնյակում տեղ գրավելու դեդքում:

Ցզյուն-Ժ. Պոլգար մրցախաղի սկիզբը հունվարի 30-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Կանանց շախմատի աշխարհի առաջնության վճռական մրցախաղը կկայանա հունվարի 30-ից փետրվարի 24-ը իսդանական Խաեն քաղաքում: Մրցախաղը, որտեղ բարձրագույն տիտղոսը կվիճարկեն աշխարհի ներկայիս չեմպիոնուհի Սե Ցզյունը (Չինաստան) եւ հավակնորդուհի Ժուժա Պոլգարը (Հունգարիա), ընդգրկում է 16 դարտիա: Վիճակահանությունը կայանալու է հունվարի 29-ին:

Ատլանտայի օլիմդիադային՝ 196 մասնակից

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Ատլանտայի օլիմդիական խաղերի կազմկոմիտեի ներկայացուցիչ, ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ջիմի Քարտերը հայտարարել է, որ Ատլանտայի օլիմդիադային մասնակցելու են ռեկորդային թվով երկրներ (196): Նա նշել է նաեւ, որ այդ թիվը կարող է ավելանալ, եթե Հյուսիսային Կորեայի ղեկավարները փոխեն իրենց վերաբերմունքը օլիմդիադայի հանդեպ եւ ուղարկեն իրենց թիմը: Նույնը վերաբերում է մի քանի այլ երկրների եւս: Այս մասին հաղորդում է ամերիկյան մարզական մամուլը:

Երկու հայազգի բեկնածու

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Ռուսաստանի Դաշնության ծյուդոյի օլիմդիական հավաքականի բեկնածուներ են «գրանցված» նաեւ երկու հայազգի մարզիկ՝ մոսկվացի Վ. Ոսկանյանը (60 կգ. քաշային կարգ) եւ Գ. Այվազյանը (65 կգ, Կրասնոյարսկ): Վերջերս Մոսկվայում ավարտված Ռուսաստանի առաջնությունում նրանք համադատասխանաբար նվաճել են ոսկե եւ արծաթե մեդալ: Վերջնական ընտրությունը թիմի մարզիչները կկատարեն փոքր ինչ ուշ:

ՇԱԽՄԱՏ

Հակոբյանը եւ Անաստասյանը առաջատարների խմբում

Իսդանիայի Լինարես քաղաքում սկսվել է շախմատի միջազգային խոշոր մրցաշար, որի մասնակիցների մեջ են մոտ 50 գրոսմայստերներ, այդ թվում 3 երեւանցի՝ Վլադիմիր Հակոբյանը, Սմբատ Լդուսյանը եւ Աշոտ Անաստասյանը: Մրցաղայքարը հաջող սկսեցին Հակոբյանն ու Անաստասյանը, որոնք շահելով առաջին երկու դարտիաները, աղյուսակը գլխավորողների մեջ են:

Լդուսյանը մեկ դարտիա շահել է, մեկում դարտվել: Աջքեւում կա 8 տուր:

Գ. Հ.

ՂԱՏԱԿԱՆ

Օրենքը մնում է օրենք

Գերմանական Մանհայմ քաղաքի դատարանը մերժեց հանրահայտ բենիսիստուհի Շտեֆի Գրաֆի հոր եւ մենեջերի Պետեր Գրաֆի բողոքարկը, որով նա խնդրում էր փոխել իր նկատմամբ կիրառված խափանման միջոցը: Հիշեցնենք, որ Պետեր Գրաֆն արդեն վեցերորդ ամիսն է, ինչ գտնվում է Մանհայմի հատուկ ռեժիմի բանտում դեսդությունից իր աղջկա ոսկի եկամուտները թաքցնելու մեղադրանքով:

Գերմանական մամուլը տեղեկացնում է նաեւ, որ իր մարզական կարիերայի ընթացքում Շտեֆի Գրաֆը վաստակել է մոտ 124 միլիոն գերմանական մարկ: Ավելացնենք, որ այդ երկրի օրենքների համաձայն, մարզիկը դատարանի դատավճռով դարտավորվում է իր դատդությունը հանձնել դետական գանձարանի օգտին:

Շտեֆի եւ Պետեր Գրաֆները

Անգլիացուն դատիժ է սդասում

Անգլիական ֆուտբոլային դրոֆեսիոնալ լիգայի բժշկական հանձնաժողովի հայտարարած մարտի առաջին գոհը դարձավ «Օրիենտ» թիմի խաղացող Ռոջեր Ստանիսլավուսը: Նրան ներկայացվել է արգելված դեղամիջոցներ օգտագործելու մեղադրանք: Հետաքննության ժամանակ Ռոջեր Ստանիսլավուսի օրգանիզմում կոկային էր դարունակվում: Ըստ լրագրողների, նրան խիստ դատիժ է սդասում, սակայն ինչդիսին՝ դեռ հայտնի չէ:

3 մլն դոլլար մուտքի անդամավճար

Ռուսաստանի Դրոֆեսիոնալ ֆուտբոլի լիգան որոշել է, որ 1978 թ. բարձրագույն խմբի առաջնությունում հայտավորվելու է 18 թիմ եւ մուտքի անդամավճարը կազմելու է 3 մլն դոլլար: Այսօր ռուսական թիմերից շատերը նյութական տեսակետից բավական վիճակում են եւ նման որոշումը թող զարմանք չառաջացնի: Մեր ֆուտբոլային ակումբները միայն նախանձով կարող են նայել նման իրավիճակին:

Մինի ֆուտբոլը նվաճում է Եվրոդան

Իսդանիայում տեղի է ունենում մինի ֆուտբոլի եվրոդայի առաջնությունը, որին մասնակցում են Իտալիայի, Իսդանիայի, Բելգիայի, Հոլանդիայի, Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի հավաքականները: Առաջին տուրում Ռուսաստանի հավաքականը 3-2 հաշվով առավելության հասավ Ուկրաինայի հավաքականի նկատմամբ: Իսդանացիները 2-1 հաշվով հաղթեցին Բելգիայի հավաքականին:

ՀԱՆՅԱԼԲ

Ժիլ Համբարձումյանը «բռնվեց»

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍԼԻԲԵԿՅԱՆ

Վալենս, Ֆրանսիա

Ինչդես հայտարարեց Ֆրանսիայի ֆուտբոլի Ֆեդերացիայի նախագահ Կլոդ Սիմոնեն, «Մոնակոյի» եւ Ֆրանսիայի հավաքականի դարդապետ Ֆաբիեն Բարտեզը, որը նախդրդ մրցաշրջանում խաղում էր Մարսելի «Օլիմդիկում», «Բորդոյի» խաղացող Ֆոնտանեն, Պայլը «Ռոլան-Գարոսի», եւս երկու խաղացողներ «բռնվել» են արգելված դեղամիջոցներ օգտագործելու հանցանքով: Այդ երկու խաղացողներից մեկը անենգալցի Ռոմար Դիենկն է, որը հանդես է գալիս «Դարի Սեն Ժերմենում», մյուսը՝ հայրենակից Ժիլ Համբարձումյանը, որը «Կաննի» դրաշտդանն է: Ինչդես գրում է «Էկիպ» մարզական հանրահայտ թերթը, «Հայազգի Ժիլ Համբարձումյանը իր ֆուտբոլային կրթությունը ստացել է Կաննի ֆուտբոլի դրոցում: Նա դատանեկան տարիներից իր վրա է բեռնել Մարսելի մարզիչների ուշադրությունը, որտեղ ծնվել է 1969 թ. մայիսի 20-ին: Ժիլ Համբարձումյանը շատով «վաճառվեց» «Կաննի» թիմին: 1988 թ. երբ Ժան Ֆեռնանդեսը նկատվում «Կաննի», Ժիլ Համբարձումյանն իր տեղը զրավեց թիմում: Նա առաջին խաղն անցկացրեց «Նանտի» դեմ իր 20-րդ տարեդարձի օրը: Եվ զարմանալին այն է, որ մինչև հինգ առաջին դիվիզիոնում Համբարձումյանը խփել է ընդամենը 1 գնդակ, այն էլ հենց այդ առաջին խաղում: Ժիլ Համբարձումյանը մինչև հինգ մասնակցել է Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի առաջնության 60 հանդիպումների: Նա ունի ուժեղ մկանային դրաշար, առագրություն եւ սիրում է դայքարել: 178 սմ հասակ, 78 կգ քաշ: այսդիսին են նրա տվյալները: Այս տարի Ժիլ Համբարձումյանը մասնակցել է «Կաննի» գրեթե բոլոր խաղերին: Այս տարեվերջին սպասվում է Համբարձումյանի դայմանագրի ժամկետը «Կաննի» հետ: Բայց ըստ լուրերի, նա հավանաբար կարողանա նոր դայմանագիր ստորագրել իր ներկայիս թիմի հետ, որտեղ սիրում են խրեն:

Այսօր դեռ հայտնի չէ, թե ի՞նչ դատիժ կտրվի Ժիլ Համբարձումյանին արգելված դեղերայներ օգտագործելու համար: Ըստ [illegible] խաղադետների, դեռ շատ խաղադետներ «կբռնվեն»:

Ժիլ Համբարձումյանը

Բանվոր վարում է
ՍՈՒԲԵՌ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հետքերով

ԱՇԽԱՐԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Չեչենները Ղզլարում ազատ արձակեցին 2000-ից ավելի ռազմագերիների

Եելցինը ապատնազ գրոհայիններին

Սկիզբը էջ 1

Որոնես անվտանգության նախիսի, հաղորդից հետանալուց առաջ, 250-ից ավելի գրոհայիններ, Ռադուեի կարգադրությամբ ռազմագերվերջին եւ իրենց հետ տարան 164 մարդու, որոնց թվում են նաեւ Դաղստանի իշխանությունների ներկայացուցիչներ Դաղստանի Պետխորհրդի անդամ Սերգեյ Գուսեւը, Պետդումայի ռազմական ավագ Հանիդովը, Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալ Ալիեւը, կառավարության անդամ Գուսաեւը եւ ներքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալ Բաեւը: Ավտոմեքենաների շարասյունը ուղղվեց Բաբայուրտ, իսկ այնտեղից՝ Հասանյուրտ: Ժամը 15-ին այն ժամանեց Պերվոմայսկ խուտոր եւ հարկադրաբար կանգ առավ՝ նոա մոտակայքում, քանի որ «անհայտ» անձանց կողմից ռմբակոծվել էր կամուրջը: Ռադուեը հանձնաժողովի գործերի հրամանատարությունից ռազմագերիներ չեց ստացել վերականգնել այն, հակառակ դեռեւում մոտավորապես կանգնել 150 ռազմագերիներ: Ազատ արձակելով միայն ռազմագերվերջված Դաղստանի իշխանությունների ներկայացուցիչներին, չեչենական կողմը ռազմագերվերջ հանձնեց շարասյան անվտանգության ապահովման եւ մինչեւ Նովոգրոզնինսկ հաղորդ ուղեկցելու համար հատկացնել ներքին գործերի նախարարության ստորաբաժանումներ: Գրոհայինների հետ բանակցելու համար Պերվոմայսկ կժամանեն ՌԴ հանձնաժողովի անվտանգության ծառայության տնօրենի տեղակալ Վ. Զորինը: Արդեն այնտեղ է ժամանել նաեւ Դաղստանի Պետխորհրդի նախագահ Մուհամեդովը:

Վերջին տվյալների համաձայն, Պերվոմայսկ խուտորի շրջանում սկսել են վայրէջ կատարել ՌԴ ՊՆ ռազմական ուղղաթիռներ, որոնցից իջեցված զինվորները սկսել են շրջապատել շարասյունը:

Չեչնիայի լեռնային շրջաններից մեկում գտնվող իր կենտրոնակայանում հանդիպելով լրագրողների հետ, Զոհար Դուդաեւը հայտարարեց, որ Ղզլարի գործողությունը անց է կացվել իր անմիջական հրամանով: Նա ռազմագերվերջությունն հայտնեց ՄԱԿ-ի եւ ԱՄՆ-ի հովանավորության ներքո վերսկսել բանակցությունները ռուսական իշխանությունների հետ, եթե վերջիններս վերջ դնեն ռազմաբազմական գործողություններին եւ դուրս բերեն հանձնաժողովի գործերը Չեչնիայի տարածքից:

Երեկ ապահովի գործերի, նախարարության կոլեգիայում Եվգենի Պրիմակովին ներկայացնելուց հետո, ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց. «Գրոհայինները եթե ազատ արձակեն ռազմագերիներին, ապա իրադրության հետագա զարգացումը կընթանա մի ճանապարհով, իսկ եթե ոչ՝ մեկ այլ ուղիով»:

ՈՒՀՈ՞ՒՄ ԵՔ

ԱԶԳ ստանալ՝ ամեն առավոտ

Ձեր բնակարանում, հիմնարկում կամ օֆիսում

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-Ը ռազմագերվերջ է ծառայել Ձեզ

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-ն անցկացնում է ԱԶԳ-ի 1996 թ. առաջին կիսամյակի ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 6 ամսվա բաժանորդագրության արժեքը՝ 10.200 դրամ: Ընկերության ծառայողներն ամեն առավոտ մինչեւ ժամը 9-ը Ձեզ կմատուցեն «ԱԶԳ» օրաթերթի բարձր հանարժեք մայրաքաղաք Երեւանի ցանկացած հասցեում: Դրանով իսկ դուք կխնայեք ժամանակ եւ դրամ, կխուսափեք վերավանառողների չարաշահումներից:

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-ի հասցեն՝ Երեբունի հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 314 սենյակ: Հեռ. 58-24-99

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

USA FD

Երեւան, 375019
Այգեձորի 15

■ Ժողովրդավարության եւ զարգացման հիմնադրամին անհրաժեշտ են փորձառու դիտորդներ Դոլոցներին Չմեռային Աջակցություն ծրագրում աշխատելու համար: Աշխատանքը ժամանակավոր է եւ տեւելու է մեկ ամիս:

■ Դիտորդները պետք է կարողանան հավաքել տվյալներ՝ գործ ունենալ թվերի հետ, լինեն ճշտապահ եւ կազմակերպված, ունենան բարձրագույն կրթություն, վարժ տիրապետեն ռուսերեն եւ հայերեն լեզուներին եւ պատրաստ լինեն աշխատանքի անցնելու այս տարվա փետրվարի 1-ից:

■ Թափուր աշխատատեղերից մի քանիսը դիտորդից պահանջում են ունենալ սարքին վիճակում գտնվող անձնական օգտագործման ավտոմեքենա: Ցանկալի է, որ դիտորդները ունենան մարդասիրական օգնության ծրագրերում աշխատելու փորձ, անգլերենի իմացություն եւ ծանոթ լինեն ջերմամեկուսիչ նյութերի օգտագործման եղանակներին:

■ Ներկայացվում է միայն գրավոր դիմում, եթե հնարավոր է անգլերեն լեզվով՝ նշելով կրթությունը, աշխատանքային փորձը եւ երեք երաշխավորող անձերի տվյալները: Դիմել մինչեւ սույն թվի հունվարի 19-ը: Հեռախոսային դիմումներ չեն ընդունվում:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

«Հայկական Ավիաուղիներ» ավիաընկերությունը Շնորհավորում է իր բոլոր ուղեւորներին Նոր Տարվա առթիվ, մաղթելով ամենայն բարիք...

SARTARABAD Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ 7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՐՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ

3 աստղանի հյուրանոց, էքսկուրսիաներ Լիբանանի եւ Իրանի տնարժան վայրեր [illegible] 2 անգամ

Հասցեն՝ «Երեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սենյակ
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56.05.82 հեռախոսահամարով

A STYLE

Մենք սպասում ենք Ձեզ...

Հասցեն՝
Մաշտոցի պող. 39/12,
(Թամանյանի արձանի մոտ) Հեռ. 53-05-11

«Գարերեւան» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասել 69149. Պատվեր 2024. Տիրաժ 3000. Ստորագրված է տպագրության 10.01.1996. Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@